

Krajevne novice

Glasilo občine Šmartno pri Litiji

April 2018

Letnik 3, številka 2

Iz tokratne vsebine:

**Pogovor s predstavnikom
podjetja Herz d. o. o.**

stran 5-6

20 let Gimnazije Litija

stran 7

**Šmarski tamburaši ustvarjamo
že 35 let**

stran 13

**Priložnosti za rokodelce v Srcu
Slovenije**

stran 15

ISSN 2463-8579

Spoštovane, spoštovani!

Avtor članka: Rajko Meserko, župan

Za nami so velikonočni prazniki, ki so jih popestrili številni dogodki. Ti, nekateri zdaj že tradicionalni, vsekakor kažejo, da Šmartno turizmu na široko odpira vrata. V tem času so vedno bolj zanimivi dogodki, kot so: sekanje pirhov na Primskem, Humarjev pohod, prvi blagoslov traktorjev in še drugi. Vse to kaže, da je na območju občine (še) veliko potenciala, ki ga lahko razvijamo, nadgrajujemo v produkte in ponudimo obiskovalcem. S tem pa odpiramo nove možnosti razvoju turizma.

Še pomembneje pa je, da se Šmartno skupaj z Litijo pridružuje 36 slovenskim destinacijam z znakom SLOVENIA GREEN DESTINATION. Te destinacije uresničujejo in spodbujajo trajnostni turizem ter s tem pozitivno vplivajo na naravno okolje, lokalno skupnost in gospodarstvo. Vse to je pomembno za dolgoročni razvoj vsake lokalne skupnosti.

V duhu spodbujanja gospodarstva in podjetništva so bile odločitve in dejanja Občine Šmartno pri Litiji v zadnjem obdobju na pravem mestu. To se prav gotovo kaže v naslednjih projektih:

- v daleč največji investiciji na območju občine – v gradnji novega proizvodno-skladiščnega objekta podjetja Herz,

- pri projektu Občine Šmartno pri Litiji, ki je skupaj z lastniki v nekdanjih prostorih IUV pristopila k urejanju OPPN-ja in pridobivanju dokumentacije za celostno ureditev območja ter se s projektom v okviru LUR-a uvrstila na seznam za pridobitev sredstev EU za infrastrukturno ureditev tega območja.

Verjamem, da bo le-to v podporo podjetništvu, ki bo pomagalo tudi pri razvoju novih dejavnosti.

Pred nami so toplejši dnevi, v katerih si vsi naložimo dodatna opravila, kljub temu pa vabljeni na katerega izmed dogodkov, ki se bodo odvijali v znamenju praznika dela.

Občina Šmartno pri Litiji

Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji

Elektronski naslov: info@smartno-litija.si

Telefon: 01 896 27 70

Faks: 059 097 480

Uradne ure

Ponedeljek: 8.00–12.00 in 13.00–15.00

Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00

Petek: 8.00–13.00

Uradne ure župana so po dogovoru, zaželeno je predhodna najava na telefonsko številko 01 896 27 70.

Glasilo občine Šmartno pri Litiji Krajevne novice

Prispevke in oglase za naslednjo številko Krajevnik novic, ki bo izšla maja 2018, pričakujemo najkasneje do sobote, 28. 4. 2018, na elektronski naslov uredništva: urednistvo@krajve-novice.si.

Članke, prejete po tem datumu, bomo objavili v okviru možnosti. Avtorje prispevkov in naročnike oglasov naprošamo, naj pri svojem pisanju in oblikovanju upoštevajo navodila, ki so objavljena na spletni strani Občine.

Izdajatelj:

Javni zavod Bogenšperk

Odgovorni urednik:

dr. Jernej Kotar

Uredniški odbor:

Katarina Kragelj, France Vidic, Sašo Goršek,
Domen Merzel in Matjaž Hostnik

Jezikovni pregled:

Janoš Železnik

Naslovna fotografija:

Gradbišče podjetja Herz d. o. o.

Foto:

Nejc Mrežar

Prelom in priprava za tisk:

Biroservis – Mlakar Gorazd s. p.,
Ustje 7, 1275 Šmartno pri Litiji

Glasilo izhaja v nakladi
1800 izvodov in je brezplačno.

ISSN 2463-8579

Javni razpisi Občine Šmartno pri Litiji – OBVESTILA

Občina Šmartno pri Litiji obvešča, da je na
uradni spletni strani

<http://smartno-litija.si/za-obcane/javni-razpisi-natecaji-narocila-drazbe-pozivi-in-namere/>

objavljen Javni razpis za sofinanciranje ukrepov ohranjanja
in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v občini
Šmartno pri Litiji za leto 2018. Rok za prijavo je 30. 4. 2018.

Občina Šmartno pri Litiji

Izločanje projektov individualnih gradenj in drugih objektov

Avtor članka: Upravna enota Litija

Obveščamo vas, da bomo na Upravni enoti Litija na
podlagi 79. člena Uredbe o upravnem poslovanju
(Uradni list RS, št. 9/18) in prvega odstavka 4. člena
Pravilnika o določanju rokov hranjenja dokumentarnega
gradiva v javni upravi (Uradni list RS, 52/09) iz zbirke doku-
mentarnega gradiva izločili projekte individualnih gradenj
in drugih objektov, ki jim je potekel rok hrambe iz letnikov
2005 in 2006. Lastniki projektov lahko le-te prevzamejo v
poslovnem času do 30. 6. 2018.

Več informacij lahko dobite na spletni strani UE ali na tel št.
(01) 896 23 44 ter na elektronskem naslovu ue.litija@gov.si.

Prednostna lista

Avtor članka: Občina Šmartno pri Litiji:
Rajko MESERKO l. r., župan

Številka: 361-1/2017-28

Datum: 21. 2. 2018

Občina Šmartno pri Litiji na podlagi
87. člena Stanovanjskega zakona
(Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 –
ZVKSE, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08,
62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11,
40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US in 27/17) in 2.
odstavka 23. člena Pravilnika o dodeljevanju
neprofitnih stanovanj v najem (Uradni
list RS, št. 14/04, 34/04, 62/06, 11/09, 81/11
in 47/14) v zadevi javnega razpisa št. 361-
1/2017-2 za oddajo neprofitnih stanovanj
v najem objavlja **prednostno listo upravi-**
čencev za najem neprofitnih stanovanj v

občini Šmartno pri Litiji.

Število oddanih neprofitnih stanovanj bo
odvisno od števila izpraznjenih ali na novo
pridobljenih neprofitnih stanovanj, ki bodo
na razpolago v letu 2018. Stanovanja se
bodo upravičencem dodeljevala postopoma
po vrstnem redu glede na mesto uvr-
stitve na prednostni listi, odvisno od števila
članov gospodinjstva in velikosti sprošče-
nih stanovanj (primerna velikost, skladna
s Pravilnikom o dodeljevanju neprofitnih
stanovanj v najem). Upravičenec, ki bo iz-
bran za najemnika, bo pozvan k sklenitvi
najemne pogodbe s strani najemodajalca.
V primeru, da se upravičenec na ponoven
povabil najemodajalca k sklenitvi najemne
pogodbe ne bo odzval, se ga bo črtalo s
seznama upravičencev, ki jim bodo dode-
ljena stanovanja.

Prednostna lista velja do 31. 12. 2018 oz. do
objave novega javnega razpisa.

ZAP. ŠT.	UPRAVIČENEC	ŠT. ČLANOV GOSPODINJSTVA	ŠT. TOČK
1	JOŽICA PURIČ	3	465
2	LIDIJA DOBLEKAR	2	360
3	ANITA HAUPTMAN SIRK	5	350
4	TINA KUZMANOVIČ MIZIČ	5	350
5	NINA POTISEK PERKO	4	330
6	KLAVDIJA TRIFUNOVSKI	2	280
7	MATEJA CELESTINA BREZNIK	2	260
8	MATJAŽ CEDILNIK	1	220
9	MARIJA GROBIN	1	190

Letno poročilo o skladnosti pitne vode za javne vodovode

Avtorica članka: Tanja Kepa Ferlan

**V skladu s 34. členom Pravilnika o pitni
vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06,
92/06, 25/09, 74/15 in 51/17) je upravljalavec
sistemov za oskrbo s pitno vodo dolžan naj-
manj enkrat letno obvestiti uporabnike o
skladnosti pitne vode, ugotovljene v okviru
notranjega nadzora.**

V občini Šmartno pri Litiji so bili v letu
2017 trije javni vodovodi, s katerimi
je upravljala Občina Šmartno pri Litiji
s posameznimi vodovodnimi odbori (Ce-
rovica - Selšek, Zavrstnik): vodovod Cero-
vica - Selšek, vodovod Štangarske Poljane
(ki oskrbuje Podružnično osnovno šolo
Štangarske Poljane) in vodovod Zavrstnik.
Vodovodi skupno oskrbujejo okoli 500 pre-
bivalcev naše občine. Na vodovodih Cero-
vica - Selšek in Zavrstnik je vzpostavljena
kontinuirana dezinfekcija pitne vode.
V skladu z zakonodajo je na vseh omenje-
nih vodovodih vzpostavljen notranji nad-
zor na osnovah HACCP sistema. Notranji
(zdravstveni) nadzor na teh vodovodih, z iz-
jemo vodovoda Zavrstnik, je izvajal Nacio-
nalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano,
Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto
(v nadaljevanju NLZOH), s katerim je ime-
la Občina Šmartno pri Litiji sklenjeno letno
naročilnico. V sklopu notranjega nadzora

je bil izveden tudi redni odvzem vzorcev za mikrobiološke preiskave in fizikalno-kemijske analize, katerih obseg je določen v okviru letnega plana vzorčenja. NLZOH je pripravil Poročilo o zdravstvenem nadzoru vodovodov v občini Šmartno pri Litiji v letu 2017, katerega povzetek predstavljamo v nadaljevanju. Skupno je bilo na vodovodih odvzetih 15 vzorcev za mikrobiološke preiskave in 3 vzorci za osnovne sanitarno-kemične preiskave. Rezultati laboratorijskih preiskav so prikazani v preglednici 1.

Preglednica 1: Javni vodovodi v občini Šmartno pri Litiji, ki so v upravljanju Občine Šmartno pri Litiji in vodovodnih odborov, leto 2017; pregled mikrobioloških in kemičnih rezultatov

Vodovod	MIKROBIOLOGIJA							KEMIJA						
	št. vz.	U	%	NU	%	vzrok	%	št. vz.	U	%	NU	%	vzrok	%
Cerovica-Selšek														
zajetje – pred kl.	3	1	33	2	67	0	0	-	-	-	-	-	-	-
omrežje	4	4	100	0	0	0	0	1+Thm	1	100	0	0	-	-
Štangarske Poljane														
omrežje	2	2	100	0	0	0	0	1	1	100	0	0	-	-
Zavrtnik														
vodohran – pred kl.	2	0	0	2	100	2	100	-	-	-	-	-	-	-
omrežje	4	4	100	0	0	0	0	1+Thm	1	100	0	0	-	-
SKUPAJ	15	11		4		2		3	3		0			

Legenda: U = ustrezen, NU = neustrezen, vzrok pri MKB = število vzorcev z Escherichia coli, Thm – Trihalometani

Na vodovodih Štangarske Poljane, Cerovica - Selšek in Zavrtnik so bili vzorci vode v letu 2017 pri uporabnikih v okviru notranjega nadzora skladni s Pravilnikom o pitni vodi. Neskladni vzorci na zajetju oz. vodohranu na vodovodih Cerovica - Selšek in Zavrtnik so bili odvzeti pred pripravo vode s kloriranjem.

Skladni so bili tudi sanitarno-kemični rezultati na vodovodih. Kislost vode na vodovodnem sistemu Štangarske Poljane ne vpliva negativno na zdravje uporabnikov. V okviru državnega monitoringa je bilo na obravnavanih vodovodih v letu 2017 odvzetih 6 vzorcev, rezultati laboratorijskih

preiskav pa so prikazani v preglednici 2.

Preglednica 2: Pregled državnega monitoringa v letu 2017

Vodovod	št. vz.	U	%	NU	%	vzrok
C-S	2	2	100	0	0	
Štangarske Poljane	2	1	50	1	50	koliformne bakterije
Zavrtnik	2	2	100	0	0	
SKUPAJ	6	5		1		

Legenda: C-S = Cerovica-Selšek, U = ustrezen, NU = neustrezen, vzrok: parameter ne skladnosti

Projekti v vrednosti 72,2 milijona evrov

Avtorica članka: Marjeta Sternad Kuharič

Razvojni svet Ljubljanske urbane regije je na 7. redni seji soglasno potrdil osnutek dopolnjenega Dogovora za razvoj Ljubljanske urbane regije, v katerega je vključenih 23 projektov v skupni vrednosti 72,2 milijona evrov, od tega je zagotovljenih 44,9 milijona nepovratnih sredstev, in sicer 35,1 milijon sredstev EU in 9,8 milijona nacionalnih sredstev.

Po podpisu prvega Dogovora za razvoj regije, ki ga je Ljubljanska urbana regija z ministrom Zdravkom Počivalškom podpisala konec oktobra 2017, so več mesecev potekala intenzivna usklajevanja z vsemi 26 občinami LUR. Potrebno je bilo namreč vložiti veliko dela ter doseči tudi kompromise, da so občine uspešno oblikovale projekte, ki ustrezajo danim pogojem in prioritetam regionalne politike, pa tudi preostalim sredstvom, namenjenim razvoju regije. V prvi dogovor za razvoj regije je bil vključen projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljanice, v vrednosti 17,8 milijona evrov, pri čemer bo Ministrstvo za okolje in prostor zagotovilo 9 milijonov evrov nepovratnih sredstev. Od skupnih nepovratnih sredstev, namenjenih za

razvoj Ljubljanske urbane regije (54 milijonov evrov), je tako na voljo še cca 45 milijonov evrov za izbrane prednostne naložbe, kot so spodbujanje podjetništva, spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti, podpora naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vlaganje v vodni sektor ter varstvo in obnova biotske raznovrstnosti.

14. februarja je bil osnutek dopolnjenega Dogovora za razvoj Ljubljanske urbane regije posredovan na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), sedaj pa si želimo čimprejšnjega teritorialnega dialoga z vsemi pristojnimi ministrstvi, saj bi si želeli dogovor podpisati še pred državnoborskimi volitvami. Podpisan dogovor je namreč pogoj, da nosilci projektov lahko pričnejo z njihovimi izvajanjem.

Smučanje in sankanje v Lupinici ali »Val di Loki«

Avtorica članka: Darja Gorše

V mesecu februarju so bile vremenske razmere primerne za vse zimske športe. Nizke temperature in veliko snega so spodbudili tudi krajanje Lupinice, da so postavili vlečnico, ki so se je najbolj razveselili najmlajši, pa tudi malo starejši.

Smučali so se dopoldne in na nočni smuki, saj so imeli progo osvetljeno z reflektorji. Ob vlečnici so si progo uredili deskarji, nekaj prostora pa je ostalo za sankarje. Tisti, ki niso izkoristili vlečnice in smučarske proge, so si uredili tekaško pro-

go na bližnjem travniku.

V tednu po šolskih počitnicah so ure športa na smučišču in sankališču preživeli tudi učenci PŠ Velika Kostrevnica. Smučarjem je pomagala učiteljica Anita, poskrbljeno je bilo za varnost na vlečnici, seveda pa ni smela manjkati čelada, obvezna oprema smučarjev.

Vrhunec »smučarske sezone« je bila tekma, ki so jo organizirali člani športnega društva LK. Prva tekma je bila v soboto, 24. februarja. V slalomu so se pomerili najmlajši, od 3. do 15. leta v treh kategorijah. V nedeljo

so se v slalomu preizkusili tudi malo starejši. Najboljši trije v posamezni kategoriji so prejeli spominske medalje.

Vse to ne bi uspelo brez dela krajanov Lupinice, dovoljenja lastnikov zemljišč in podjetja KOVIKOR, ki je prispevalo potrebno energijo za obratovanje vlečnice.

Uspešno gospodarstvo je temelj napredka

Avtor članka: Uredništvo Krajevnih novic

Zdravo in uspešno gospodarstvo je temelj družbene blaginje in po letih svetovne gospodarske krize, ki je močno udarila tudi Slovenijo, lahko v zadnjem času v medijih spremljamo vse več pozitivnih zgodb podjetij, ki so prebrodila težko obdobje in se sedaj v spremenjenih okoliščinah razvijajo, širijo ter ustvarjajo nova delovna mesta. Eno takšnih podjetij je Herz, d. o. o. iz Šmartnega pri Litiji.

V mesecu februarju je bil položen temeljni kamen za gradnjo novega proizvodno-skladišnega objekta poleg obstoječega obrata na skrajnem zahodnem robu Šmartnega. Dogodek je bil precej odmeven in je pritegnil tudi pozornost nacionalnih medijev, o čemer smo poročali že v prejšnji številki. K tokratnemu pogovoru smo zato povabili g. Janeza Savška, da nam še malo podrobneje predstavi delovanje podjetja.

G. Janez Savšek, dovolite nam, da se vam najprej zahvalimo za vaše sodelovanje pri tokratnem mesečnem intervjuju. Za začetek vas prosimo, če se lahko našim bralkam in bralcem kratko predstavite ter poveste, kdaj ste se zaposlili v podjetju in kakšno vlogo opravljate v njem.

Že kot študent sem v podjetju opravljal delo tehnologa, ki mi je omogočilo, da sem precej hitro spoznal vse proizvodne procese in delovanje podjetja. V času študija sem od podjetja prejemal tudi kadrovske štipendije, tako da sem po končanem izobraževanju leta 2014 takoj dobil zaposlitev. Trenutno opravljam delo vodje oddelka

tehnologije in konstrukcije, ki je v veliki meri povezano z investicijami v novo tehnološko opremo in nov proizvodno-skladišni obrat. Kot domačin z veseljem in ponosom spremljam razvoj podjetja in upam, da se bodo pozitivni trendi nadaljevali tudi v prihodnosti.

V času pred osamosvojitvijo je bila industrija v Šmartnem zelo močno razvita in je nudila zaposlitev veliki večini tukajšnjega prebivalstva. Po letu 1991 so tovarne ena za drugo zapirale svoja vrata, kar je med ljudmi pustilo globoke posledice in neke vrste družbeni pesimizem. Herz d. o. o. tako v tem pogledu izstopa kot svetel primer podjetja, ki je v svoji 67-letni zgodovini premagalo marsikatero krizo in se iz prvotno majhnega obrata razvilo v najpomembnejše proizvodno podjetje in največjega zaposlovalca v naši občini. Nam lahko poveste, kako se je podjetje razvijalo v vsem tem času in s kakšnimi izzivi se je srečevalo?

Podjetje Herz d. o. o. je nastalo z združitvijo dveh uspešnih slovenskih podjetij z dolgotrajnimi izkušnjami v kovinskopredelovalni industriji, Unitasa Armatur in Kovine. Podjetje Unitas Armature je bilo ustanovljeno leta 1933, podjetje Kovina pa leta 1951. Novo združeno podjetje je član mednarodne skupine Herz s sedežem na Dunaju. Skupina ima preko 2700 zaposlenih in več kot 20 proizvodnih obratov po celem svetu. Podjetje se je skozi zgodovino srečevalo z vzponi in padci, v zadnjih letih pa spremljamo njegovo pozitivno rast in razvoj. V zadnjem času je bil na obstoječi lokaciji glavni problem premajhen proizvodni prostor in posledično tudi premajhne proizvodne kapacitete, ki pa se bodo z novim proizvodno-skladišnim objektom bistveno povečale in omogočile razvoj podjetja tudi v prihodnosti.

Znano je, da je Herz d. o. o. del kovinskopredelovalne industrije. Kateri so vaši glavni proizvodi?

Osnovni proizvodni program blagovne

znamke Kovina so krogelni ventili različnih izvedb za neagresivne medije, kot so voda, zrak, para, naftni derivati, plini, ter varnostni in regulacijski elementi za sisteme centralnega ogrevanja, vodovodnih in plinskih instalacij. Ponujamo tudi zahtevnejše sisteme za regulacijo ogrevalnih sistemov.

Zelo velik proizvodni segment predstavlja tudi sanitarne armature Unitas. Z novimi investicijami v luči zadovoljevanja potreb uporabnika, novih trendov na trgu in vse zahtevnejšega okusa potrošnikov se raven kakovosti sanitarnih armatur UNITAS ves čas dograjuje in približuje vodilnim v svoji branži.

V današnjem vse bolj globaliziranem svetu se industrija v razvitih državah sooča s številnimi izzivi in v boju za preživetje se mora nenehno prilagajati svetovnim razmeram. Za uspeh podjetja sta tako zelo pomembni inovativnost in napredna tehnologija. Kako pri vas skrbite za razvoj obeh?

Brez inovativnosti podjetja, ki na trgu nastopajo z lastnim končnim produktom, zelo težko preživijo in so konkurenčna. Tega se zavedamo tudi sami, zato imamo zelo močan oddelek lastnega razvoja, v katerem dela osem razvojnih inženirjev, ki nenehno iščejo boljše, optimalnejše in inovativnejše produkte in rešitve. Redno se udeležujemo tudi sejmov doma in v tujini in pozorno spremljamo razvoj in trende v naši branži. Ker so zahteve izdelkov vsako leto večje, v podjetju skrbimo tudi za razvoj na področju strojne opreme. Trenutno smo v fazi zagona treh večjih robotiziranih sistemov, ki bodo poskrbeli za še večjo produktivnost, zanesljivost in stabilnost delovnih procesov na področju kovanja in mehanske obdelave. Te sisteme smo v podjetju razvijali skupaj z zunanji dobavitelji, pri čemer so bile uporabljene trenutno najboljše tehnologije na trgu. Vložek v nove stroje bo samo v tem letu znašal preko 1,5 milijona evrov.

Pred dvema mesecema je bil položen temeljni kamen za gradnjo novega proizvodno-skladišnega objekta poleg že obstoječega obrata, ki se ga je udeležil tudi slovenski politični vrh. Čemu točno bodo namenjeni novi prostori in koliko novih zaposlitev se obeta v njih?

Na zahodnem delu obstoječe tovarne se gradi nov, 5.000 m² velik proizvodno-skladišni objekt. Ker smo v trenutnih proizvodnih prostorih resnično prostorsko omejeni, bo nov objekt v prvi fazi namenjen razširitvi oddelka mehanske obdelave. V objektu bodo tudi nove moderne pisarne za razvojno-tehnološki oddelek, kjer bo delalo preko 15 inženirjev. Del objekta bo namenjen tudi regalnemu skladišču, z njim bomo rešili del logističnih težav in optimizirali proizvodne poti. Potrebno je poudariti, da bo vsa proizvodnja v novem objektu čista, kar pomeni, da med procesi ne bo nastal noben stranski produkt, ki bi imel kakršenkoli negativen vpliv na okolje. V novem objektu bodo delo dobili pretežno višje

kvalificirani kadri, večinoma strojniki. Kot v vseh proizvodnih podjetjih stremimo k čim večji stopnji avtomatizacije proizvodnje in procesov, za katero pa morajo skrbeti visoko usposobljeni in kvalificirani kadri.

Kako so potekale priprave na pridobivanje vseh potrebnih dovoljenj? Kakšno vlogo so pri tem odigrali pristojni organi na Občini?

Kar nekaj let je minilo, da smo prišli do vseh potrebnih zemljišč in do gradbenega dovoljenja. To je sedaj pravnomočno in večina težav iz preteklosti je že pozabljenih. Veseli nas, da nas lokalna skupnost in tudi Občina pri novem projektu podpirata. Potrebno je vedeti, da podjetje sodeluje tudi z več obrtniki in podjetniki iz okolice in tudi pri sami gradnji bomo primarno iskali lokalne izvajalce. Tako podjetje posredno pomaga tudi širši lokalni skupnosti in je glavno gospodarsko gonilo v občini in tudi širše.

Ni pa to prvo vlaganje avstrijskega lastnika podjetja Herz v Šmartnem. Kmalu po nakupu podjetja Kovina je bil zgrajen velik prizidek, pred dvema letoma pa je bil postavljen še dodaten objekt. Ali je v prihodnosti načrtovana še kakšna širitev obrata na tej lokaciji?

Matično podjetje s sedežem na Dunajem v podjetju Herz d. o. o. vidi resnega partnerja na področju proizvodnje in obdelave kovanih kosov ter dobavitelja regulacijske tehnike in sanitarnih armatur in upamo, da se bodo vlaganja v tovarno v Šmartnem nadaljevala tudi v prihodnje, za kar pa bo podjetje potrebovalo tudi posluh odgovornih institucij in organov ter tudi lastnikov zemljišč.

Kot smo že omenili, je podjetje Herz d. o. o. postalo največji zaposlovalec v naši ob-

čini. Koliko je trenutno zaposlenih v njem in koliko jih boste v kratkem še potrebovali?

Danes je v podjetju približno 250 zaposlenih, z izgradnjo novega objekta pa se bo število zaposlenih še povečalo. Interes skupine Herz za nova investicijska vlaganja v Slovenijo in občini Šmartno pri Litiji predstavlja veliko priznanje regiji in njenim kadrovskim potencialom.

V medijih večkrat lahko zasledimo, da se podjetja ubadajo s težavami zaradi pomanjkanja primernega kadra? Kako pa je pri vas? Se vam zdi, da imamo v našem okolju na voljo dovolj izobraženih in usposobljenih ljudi za delo v vašem podjetju?

Podobno kot konkurenčna podjetja se tudi sami soočamo z določenimi kadrovskimi izzivi. Za proizvodne procese je bistveno povečati stopnjo avtomatizacije in robotizacije, s čimer se v zadnjem času veliko ukvarjamo. Najbolj kritično je pomanjkanje kadra s tehničnim znanjem in izkušnjami, tako da smo primorani kadre najti sami, izobraževati, jih usmerjati in priučiti za delo, ki ga potem samostojno opravljajo. Veliko pomanjkanje kadra na tem področju bodo, upam, deloma rešili vajeniški programi, ki se zopet uveljavljajo v izobraževalnih sistemih.

Ali morda vaše podjetje ponuja tudi ka-

drovske štipendije domačim dijakom oziroma študentom, ki so se odločili za šolanje v določenih programih?

Naše podjetje tesno sodeluje s tehničnimi srednjimi šolami in fakultetami. Na opravljanje praktičnega usposabljanja tako z veseljem sprejememo dijake in študente iz domačega kraja in bližnje okolice. Kasneje se z njimi dogovorimo tudi o morebitnih kadrovskih štipendijah ali pomoči pri pripravi diplomskih in magistrskih nalog. Želimo si, da bi čim več mladega kadra ostalo v domačem kraju.

Herz d. o. o. zagotovo spada med izvozno usmerjena podjetja. Kolikšen delež proizvodov izvozite in kateri so vaši glavni trgi?

Preko korporacije Herz so naši proizvodi prisotni v 75 državah sveta, naši glavni trgi pa poleg Slovenije ostajajo Avstrija, Nemčija in vse države bivše Jugoslavije. Lani je podjetje ustvarilo 32 milijonov evrov letnega prometa, od tega 6,5 milijonov evrov na trgu Republike Slovenije.

G. Janez Savšek, naj se vam za konec našega pogovora še enkrat zahvalimo, da ste se odzvali našemu povabilu na pogovor. Vam osebno, vašemu podjetju in vsem zaposlenim želimo veliko uspeha in verjamemo, da bomo lahko poročali še o marsikateri pozitivni zgodbi.

Novice iz šole

Avtorica članka: Vanja Adamlje

Drugi teden marca so učenci sedmega razreda preživel v CŠOD Murska Sobota. V petih dneh, ki so kar prehitro minili, so si ogledali rastlinjake z orhidejami v Dobrovniku, romsko naselje v Pušči, Konjenski center Dvorec Rakičan, Doživljajski park Vulkanija in grad Grad.

Preizkusili so se v nordijski hoji, orientaciji, lokostrelstvu ter različnih športnih in miselnih igrah. Spoznavali so prekmursko narečje ter prekmurske ljudske plesne in na kulinarični delavnici pekli prekmurske perece.

Petošolci so na kulturnem dnevu spoznavali Ljubljano: rimsko, srednjeveško in mo-

derno. Obiskali so Narodni muzej, kjer so si ogledali kip Emonca (tudi sami so se lahko oblekli v tuniko in toga), mumijo, vaško situlo in drevak.

Zimski športni dan so učenci petega razreda preživel v Planici, kjer so se preizkusili v teku na smučeh.

Konec meseca so prvošolci pozdravili po-

mlad s svojim prvim šolskim nastopom, na katerem so se zavrteli ob zvokih polke in pogumno zapeli. Po končanem nastopu so s starši ustvarjali zanimive in praktične izdelke. Pomladno druženje je minilo v nadvse prijetnem vzdušju, polnem smeha, zabave in ustvarjalnosti.

Predstavniki šole so se v marcu udeležili 28. srečanja občinskega otroškega parlamenta v Litiji in 28. regijskega srečanja otroškega parlamenta v Zagorju.

V Koroški galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu je potekala otvoritvena razstava 11. mednarodnega likovnega natečaja »Igraj se z menoj«. Na razstavo so se uvrstila tudi dela petih učencev naše šole, ki so se udeležili otvoritve.

20 let Gimnazije Litija

Gimnazija ima nedvomno pomembno vlogo v družbi in pri oblikovanju posameznika, za dijake je začetek gimnazijskega izobraževanja pomembna prelomnica, štiri-letno šolanje pa pusti pečat tudi na osebnosti rasti. Na Gimnaziji Litija rastemo skupaj že 20 let vsi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa, kajti 7. julija 2017 je minilo natanko 20 let od ustanovitve gimnazije v Litiji. V teh letih sta šolo vodila 2 ravnatelj; dr. Vinko Logaj od ustanovitve pa do leta 2005, ko je ravnateljstvo prevzela Vida Poglajen.

Ravnateljica Gimnazije Litija Vida Poglajen ob tem pomembnem dogodku za šolo in lokalno skupnost pravi (Povzeto po Zborniku ob 20-letnici Gimnazije Litija, ur. Tatjana Logaj):

»Obletnico vidim kot dodatno priložnost, da kritično usmerimo pogled v preteklost in se pogumno zazremo v prihodnost, kar ponašanja kritično oko v logotipu naše šole. Naš cilj je izobraziti mlad posameznik, ki spoštuje dediščino svojih prednikov, obenem pa je sposoben presegati meje lastne države, je aktiven v družbenem okolju, sočuten do vseh, ki potrebujejo pomoč, je odgovorna oseba, ki zna ohranjati zdrav življenjski slog. Pot do tega cilja tlakujemo z različnimi dejavnostmi, ki jih izvajamo na šoli. Med njimi so: pevski zbor, gledališka skupina, debatni klub, gledališki in filmski abonma, dejavnosti v okviru Eko-šole in Zdrave šole, raziskovalna dejavnost, dobrodelnost in prostovoljstvo, šport ...

Kako smo uspešni na svoji poti, dokazujejo številni uspehi naših dijakov, na katere smo ponosni: 9 doktorjev znanosti, 5 bronastih medalj na olimpijadah znanja, 60 zlatih maturantov, med njimi 11 diamantnih, in 1367 naših maturantov.

Šola pa je tudi življenje s številnimi vzponi in padci, je prostor, kjer smo se v teh letih povezali profesorji in ostali zaposleni z dijaki in njihovimi starši. Skupaj smo se trudili in uživali v izzivih, včasih smo bili zaskrbljeni in spet drugič presrečni. V okolju tako majhne šole lažje udeležimo individualni pristop do dijakov. Vrhunskim in perspektivnim športnikom ter dijakom, dejavnim na širšem kulturnem področju, omogočamo individualno delo in prilagajanje šolskih obveznosti. Organiziramo pripravo in udeležbo na različnih tekmovanjih iz znanja. Pridobljene izkušnje, kvalitetno znanje, družbena ozaveščenost, empatija in visoka motiviranost omogočajo dijakom, da lahko uspešno gradijo svojo kariero. Zagotovo so za vse zaslužni profesorji, ki znajo vdahniti učnim vsebinam življenje, jih osmisliti in tako tudi predstaviti. Vesela sem, da so odprti za spremembe in dovedni za nove pedagoške pristope, kar se odraža v mnogih projektih. Za vse to sta potrebna pogum in neizmerna

energija.

Ob vsem tem se zavedamo, da šolski uspeh ni glavno merilo napredka dijakov in ni nujno napoved življenjske angažiranosti in življenjske sreče. Od nekdaj smo se na naši gimnaziji trudili, da dijake opremimo s socialnimi veščinami, da znajo biti tudi potrpežljivi in vztrajni, da ob morebitnih neuspehih ne odnehajo. Življenje ni zgolj boj za ocene in točke, ampak nam prinaša veliko več, kar z dijaki okušamo sleherni dan.

Tudi v prihodnosti želimo mladim nuditi prostor in čas za skupno ustvarjanje, delo, pripravo za nadaljnji študij na univerzi. Pomembno se nam zdi, da znajo graditi svojo življenjsko srečo, da ostajajo v svojem lokalnem okolju in s svojim znanjem, idejami ter energijo gradijo naš boljši jutri.

Slavnostni jubilej smo obeležili s prireditvami, srečanji ter ga 30. 11. 2017 zaključili s slavnostno akademijo v športni dvorani gimnazije. Ob tem dogodku smo izdali tudi zbornik z utrinki in dosežki 20-letnega delovanja.

Urška S. Pišek

Doktorji znanosti: Simon Čopar, Matic Lozinšek, Martin Ocepek, Gregor Hostnik, Tjaša (Logaj) Bartolj, Maruša Agrež, Jernej Kotar, Aljaž Drnovšek, Klara (Štrus) Pirmanšek, Zala Pavšič

Tabela zlatih maturantov

Matura 2002

Petra Eltrin, Janja Nikolić, Klara Štrus

Matura 2003

Elizabeta Marn

Matura 2004

Tadeja Hostnik, Tjaša Logaj

Matura 2005

Peter Laznik Eberl – diamantni maturant, Anja Žurga

Matura 2006

Klara Jordan – diamantna maturantka, Manca Grošelj, Miha Hribar, Kaja Smrkolj

Matura 2007

Janja Babnik – diamantna maturantka, Tina Golob – diamantna maturantka, Tomaž Martini – diamantni maturant, Mario Bjelčević, Irma Budimlič, Tanja Hrstelj, Luka Kropivšek, Aljaž Lazar, Laura Markelj, Lucija Pograjc

Matura 2008

Žiga Kropivšek, Špela Povše, Maša Rome

Matura 2009

Petra Obermajer

Matura 2010

Urška Fišter, Matja Zalar

Matura 2011

Vita Zalar – diamantna maturantka, Ana Matko, Nejc Petek, Maša Gril, Anita Kosmač, Gašper Slapničar, Matjaž Drolc, Sebastjan Pogorevc

Matura 2012

Mojca Juteršek – diamantna maturantka, Klemen Lovšin – diamantni maturant, Manca Kolar, Tina Breskvar, Bojan Dolinšek, Staš Strle, Matej Čadež, Maša Mesarič, Špela Pikel

Matura 2013

Nik Lupše

Matura 2014

Žan Pirc – diamantni maturant, Tin Troha – diamantni maturant, Tilen Tršelič, Simon Aleksič, Klara Lenart

Matura 2015

Neli Mlinar, Jan Bugar, Lučka Guna, Polona Blaznik, Matjaž Cirar

Matura 2016

/

Matura 2017

Nadja Strle – diamantna maturantka, Kaja Arh, Maja Pavčnik, Anja Šurina

Drugi dogodki ob 20-letnici

Vpis v Zlato knjigo

Konec decembra smo na šoli v sklopu dogodkov ob praznovanju 20-letnice Gimnazije Litija pripravili slovesnost ob vpisu zlatih maturantov v Zlato knjigo Gimnazije Litija.

Slavnostna gostja, ga. Lijana Lovše, podžupanja občine Litija, je na začetku prireditve zlatim maturantom čestitala za njihove dosežke in jim podelila častne srebrnike Občine Litija.

Obisk dijakov v Domu Tisje in OŠ Litija, Podružnici s prilagojenim programom

Mešani pevski zbor Gimnazije Litija vsako leto v decembru obišče oskrbovance obeh enot Doma Tisje, v Šmartnem in Litiji. Letos smo jih razveselili s prazničnim programom božičnih in novoletnih napevov. Ob zaključku nastopa so bili naši poslušalci že tako dobro ogreti, da so ob spremljavi harmonike z nami še prav ubrano zapeli.

Dijaki Gimnazije Litija smo se tudi letos z veseljem odzvali povabilu OŠ Litija, Podružnice s prilagojenim programom. Učenci in njihovi učitelji so nas razveselili s pestro prireditvijo in nam predstavili številne dosežke svojih učencev. S seboj na obisk smo peljali tudi Božička in mu pomagali razdeliti igriča darila.

Pevska gimnazijada

13. februarja se je v telovadnici Gimnazije Litija odvijala že 11. Pevska gimnazijada, na kateri so skupaj z domačim Mešanim pevskim zborom Gimnazije Litija, ki ga vodi zborovodja Blaž Rojko, nastopili še Mešani pevski zbor MISOMI Gimnazije ŠC Slovenj Gradec s svojo imenitno glasbeno zasedbo Funky boys ter Mešani mladinski pevski zbor I. gimnazije v Celju.

Dogodek se je zaključil s skupnim nastopom vseh treh pevskih zborov. Srečanje gimnazijskih zborov je odličen pokazatelj, da Slovenci smo in ostajamo pevski narod ter da s tradicionalno pevsko gimnazijado tudi v Litiji pomagamo gojiti in ohranjati to obliko umetniškega izražanja.

Gimnazija Litija

Litijski karneval z Modrijani

Nepozabno pustno rajejanje na Litijskem karnevalu ob napevih slovenske narodnozabavne skupine Modrijani v Športni dvorani Litija je privabilo več kot 1600 obiskovalcev!

Vrednevemu karnevalskemu dogajanju v Litiji je piko na i zagotovo dala ena najboljših zabav v Litiji. V soboto, 10. 2. 2018, smo po dnevnem dogajanju v obliki pustne povorke maskare skupaj zaražale ob zvokih enega najboljših slovenskih ansamblov – Modrijanov!

Skupaj več kot 1600 obiskovalcev je z neverjetno energijo in v prečudovitih maskah vztrajalo vse do jutra. Športna dvorana Litija je namreč pokala po šivih, plesni koraki maskar na Ti, ti moja rožica, Rock me, Hočem le tebe in ostale znane napeve pa mejili na profesionalne. Že ogrete plesalce pa je še naprej, vse do zgodnjih jutranjih ur, v bolj elektronskih ritmihi zabaval tudi DJ Berni White.

Wake up ekipa Klišaja tudi po rock koncertu z Big foot mamom v decembru torej ni počivala. V skoraj desetletnem delovanju smo tako nanizali 21. prireditve, organizacija postaja čedalje boljše, obiskovalcev vseh generacij vedno več, naše zabave pa takorekoč tradicija Litije in Šmartnega pri Litiji. Za to se moramo zahvaliti tudi vsem vam, obiskovalcem naših žurk, našim sponzorjem in podpornikom na tak ali drugačen način. Vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali napisati katero od naših pisanih zgodb.

Za več informacij, slik in videov z dogodkov pa obišči Facebook stran Kliša Wake up

events in pa spletno stran <http://www.wakeupparty.si/>.

Pomladna pestrost

Ena najbolj mrzlih in sneženih zim pa klišajevcev ni odvrnila od aktivnega delovanja. Na dan kulture smo gostili Prešern kviz, na katerem smo se preizkusili v našem znanju o slovenski literaturi, literarni zgodovini in nekaj malega tudi o slovnici. Začetek februarja pa je drugače minil v znamenju pusta in dogajanja okoli njega. Na debeli četrtek smo pripravili dan odprtih vrat, na katerem ste nas lahko obiskali in nas pobližje spoznali. Kot soorganizatorji dogajanja na Litijskem karnevalu smo sodelovali na tradicionalni povorki, zvečer pa je bilo v naši organizaciji tudi pustno rajejanje z Modrijani. 15. 2. smo prvič izvedli Klišekurs – Klišajevo hitro jezikovno delavnico, ki deluje po principu študenti za študente. Tokrat smo se seznanili z ruščino, spoznali njene osnove, cirilico in pa očrtali, kaj točno pomeni ruska duša. Konec februarja so zaznamovale zimske radosti na snegu. 17. 2. smo se podali na Veliko Planino na nočno sankanje. Edinstvena izkušnja na prečudovitih strminah Velike Planine nas je tako navdušila, da smo sklenili, da gremo tudi ob naslednji priložnosti. Dejavnost, ki pa je na Klišaju že tradicija, pa je smučarski izlet. Tokrat smo se na zadnjo soboto v februarju podali na strmine Bad Kleinkirchheima, kjer nam super razpoloženja ni pokvarilo niti megleno vreme. Za družbo pa so poskrbeli člani iz sosednjega zagorskega študentskega kluba in pa celotna osrednja regija. Marca smo najprej obeležili dan žena in dan mučnikov. Klišajevci smo po Litiji delili najprej rože

vsem ženskam in kasneje še darilca vsem moškim. 11. marca smo bili del turnirja, ki ga organizira zavod Lamfit. 16. marca smo se na Klišekursu učili do sedaj najbolj eksotičnega jezika – kitajščine. 24. marca pa smo se prelevili v navijače, ki so ob vznožju velikanke v Planici navijali za naše orle. 3. aprila smo v znamenju dneva pravljic pripravili uro za najmlajše v Knjižnici Litija, nadaljevali pa jezikovno, organizirali smo namreč že tretji Klišekurs, na katerem smo se preizkusili v nemščini. 6. aprila je na Kliša klubu potekala proaktivna kavarna, 7. pa smo se pridružili MC-jevemu dnevu za spremembe. 14. aprila smo organizirali izlet v Sobo pobega, 28. pa bo na Klišaju spet potekala izobraževalno-zabavna sobota na temo programa Excel in v drugem delu promocije preko družabnih omrežji. Lepo vabljeni!

Z nami ostajajo stalne ugodnosti: ugodno fotokopiranje, fitnes, pro jumping in Lamfit bootcamp in odbojka. Tudi letos se lahko ceneje včlanite v Knjižnico Litija, v Optiki Manja pa dobite poseben Klišajev popust. Če pa se zalomi v šoli, lahko pomagamo: nudimo namreč inštrukcije angleščine, slovenščine, matematike in nemščine. Za aktualno dogajanje in novice iz študentskega sveta pa obiščite naš facebook ali instagram profil ali našo spletno stran!

Danijela Sitar

Modra srca, čudovite broške in neparne nogavice nas povezujejo ...

Avtorica članka: Anja Pavlin

Naša šola je v mesecu februarju postala prava ustvarjalnica. V mozaik modrih src smo svoj košček dodali tudi mi in s tem podprli akcijo »NIVEA PODARITE NAM MODRO SRCE«. Sredstva učnega sklada NIVEA so tudi letos v celoti namenjena štipendiranju otrok in mladostnikov iz socialno šibkejših okolij.

Na sestankih šolske skupnosti so učenci zelo izvirni. V projekt »Kako z 20 € osrečiti čim več ljudi« je bila vključena tudi ideja 5. b razreda z idejno vodjo Jožico Žurga. Predstavnikom ostalih razredov je bil njihov predlog izdelovanja brošk za dan žena tako všeč, da so ga podprli in mu dali možnost, da zaživi. Proces izdelave brošk od koščka blaga do končnega izdelka ni tako enostaven in zahteva kar nekaj spretnosti in časa, zato so bili k izdelovanju povabljeni tudi drugi učenci in učitelji. Učenci so dokazali, da imajo voljo do učenja in željo po osrečevanju soljudi. Več kot 100 bro-

šk smo poslali v domove starejših občanov ter jih razdelili mimoidočim v Šmartnem. S tem smo mnogim ženam še polepšali že tako čudovit, praznično obarvan dan, mi pa smo se iskreno razveselili njihovih nasmejanih obrazov ter pisnih zahval s strani domov starejših občanov.

Srede, 21. 3., pa se nismo razveselili zgolj zaradi čedalje toplejšega sonca in cvetočih rož, pač pa smo bili v mislih in besedi bolj osredotočeni na osebe, ki imajo en kromosom več. Svetovni dan Downovega sindroma je namreč odlična priložnost, da se državne organe, strokovne institucije

in javnost spomni na to, da obstaja veliko število nerešenih vprašanj, ki so povezana s kakovostjo življenja teh oseb.

Tako smo si tudi mi nadeli eno takšno in eno popolnoma drugačno nogavico. Razlog za to ni bil kaos v predalniku, pač pa simbolična podpora osebam z Downovim sindromom ter sprejemanje drugačnosti nasploh.

Kljub različnosti pa smo si vseeno bolj podobni, kot nekateri mislijo. Izražanje lastnih misli, občutkov in čustev, občutek varnosti in sprejetosti ter možnost napredovanja v vseh pogledih – tega si želimo vsi. Imamo moč, da pripomoremo k izboljšanju njihovih življenj. Prvi korak sta že neparne nogavice.

Šola v naravi

Avtorji članka: Žiga Dolinšek Grošelj, Dominik Hauptman, Timotej Jesenšek, Nika Poglajen, Žana Primc (7. b)

V ponedeljek, 5. 3., smo se vsi nestrpni in polni pričakovanj zbrali pred šolo. Kovčke smo naložili na avtobus ter se odpeljali proti Murski Soboti.

Prvi daljši postanek je bil v Ocean Orchids, enem največjih podjetij za vzgojo orhidej v Evropi. Tam smo se sprehodili med tropskimi rastlinami in pokukali v proizvodnjo. Ob prihodu v ČŠOD Murska Sobota pa smo se razdelili po sobah, ravnateljica doma pa nam je povedala nekaj pravil. Popoldne je bilo športno obarvano: igrali smo namizni tenis, biljard, namizni nogomet, imeli ekipne igre ter vadili v fitnesu. Zvečer smo najprej preizkusili svoje sive celice v kvizu, nato pa se pozabavali še

s pantomimo.

V torek po zajtrku smo odšli na pohod. Sprehodili smo se skozi romsko naselje Pušča, nato pa v gozdu reševali prav poseben kviz. Ko smo prišli v dom, nas je že čakalo kosilo. Po kosilu smo imeli popoldanski počitek, po počitku pa smo se urili v orientaciji okoli doma ter lokostrelstvu. Zvečer smo gūčali v prekmurščini. Veste, kaj to pomeni?

V sredo smo se zbudili v oblačno jutro. Pojedli smo zajtrk in se odpravili na dopoldanske dejavnosti. 7. a razred je odšel v romsko naselje, mi pa na dvorec Rakičan božat in hranit konje. Po prihodu nazaj nas je čakalo obilno in dobro kosilo. Po kosilu smo imeli prosto. Tako kot večino dni smo na TV-ju gledali svoje najljubše serije. Popoldne smo pekli perece – prekmurske prestice. Po večerji smo imeli še večerne dejavnosti, spoznavali smo prekmurske ples.

V četrtek smo se po zajtrku razdelili v dve skupini. Prva skupina je spoznala nordijsko hojo, druga pa je ustvarjala v naravi. Tega

smo se zelo veselili. Popoldne smo imeli orientacijo po Murski Soboti. V roke smo dobili navodila, potem pa v akcijo. Med potjo smo morali za pomoč poprositi tudi meščane. Zvečer pa smo se predstavili še s svojimi točkami. Pripravili smo glasbene točke, nekateri pa so zaigrali tudi skeč. Potem smo vsi skupaj še zaplesali in zapeli, nato pa se vsi utrujeni odpravili v postelje, saj smo vsi že komaj čakali petek.

Po petkovem zajtrku smo z avtobusom odšli v Vulkanijo, kjer smo se poučili o Zemlji in vulkanih. Ogledali smo si veliko filmčkov. Sprehodili smo se tam, kjer je včasih bruhal pravi vulkan! Po končanem ogledu smo se odpeljali še na največji grad v Sloveniji, ki je v svojih najboljših časih štel kar 365 sob! Ogledali smo si, s čim so se pred mnogo leti tam ukvarjali. Z avtobusom smo se odpeljali nazaj v dom, kjer smo pojedli kosilo in se poslovili od tamkajšnjih učiteljev, potem pa smo se polni pozitivnih vtisov odpravili nazaj v Šmartno, kjer so nas že čakale naše družine.

Paraolimpijski šolski dan na OŠ Šmartno

Avtorica članka: Hajdeja Praprotnik, koordinatorka projekta Korak k Sončku

V torek, 6. 2. 2018, je šolsko dogajanje popestril paraolimpijski šolski dan. Zveza za šport invalidov Slovenije nam je v sodelovanju z Zvezo Sonček pripravila poučno, zanimivo in zabavno dopoldne.

Barbara Meglič, slovenska reprezentantka v namiznem tenisu za športnike invalide, je učencem 4. in 5. razreda ter učencem podružničnih šol Štangarske

Poljane in Primskovo predstavila svojo življenjsko zgodbo. Kljub temu da je na invalidskem vozičku že od ranega otroštva, je popolnoma samostojna izobraženka, odlična vsestranska športnica, polna optimizma, energije in nalezljivo dobre volje.

Učenci so si ogledali tudi navdihujoče filmčke o paraolimpijskih športih in športnikih ter prisluhnili pravljici o enokrilnem zmaju. Največ navdušenja je požel praktični del paraolimpijskega šolskega dne. Učenci so se preizkusili v sedeči odbojki, tekmovali v spretnostni vožnji z invalidskimi vozički, ob pomoči sošolcev premagovali ovire z zavezanimi očmi in spoznavali igro za slepe – goalball.

Zaključek so si ogledali vsi učenci naše šole. Matjaž Bartol, ki trenira balinanje za invalide, je predstavil svojo zgodbo, ki ga je pripeljala do slovenske boccia reprezentance. Športniki invalidi so nam pokazali, da nas pogum, vztrajnost in dobra volja pripeljejo

daleč, do sanj. Takšni dogodki, kot je bil slednji, nas bogatijo in marsikaj naučijo, zato smo bili zelo veseli in počaščeni, da so bili naši gostje.

Na šolski spletni strani, pod zavihkom Dogaja se ..., si lahko o tem in tudi o drugih dogodkih, ki se odvijajo na šoli, ogledate kratke predstavitvene filmčke.

Navadni pljučnik (Pulmonaria officinalis)

Avtorica članka: Jožica Bajc Pivec

Koledar na steni mi govori, da smo že v pomladi. Pogled skozi okno kaže čisto neko drugo sliko – kot iz nekega drugega časa. Po zraku se vrtinčijo velike snežinke, na strehah je od deset do dvajset centimetrov snega. Sosea kida sneg in si glasno piha v prezeble roke. In to naj bi bila pomlad? Narava nam jo je letos počteno zagodla. Verjamem, da ste že vsi naveličani te beline, pred par meseci tako dobrodošle.

Verjamem, da tako kot jaz težko čakate, da sonce prežene zimo in da se odpravimo s svojimi košarami v naravo. Nekaj mi pravi, da bo letos vse rastlinje zelo zelo hitelo z rastjo. Morali bomo biti zelo pridni, da bomo nabrali vse, kar potrebujemo za domačo lekarno. Med prvimi spomladanskimi lepoticami jih je kar nekaj, ki so zdravilne – trobentica, vijolica, leska, marjetica in ne nazadnje je tu tudi navadni pljučnik. Poglejmo si to zanimivo in skrivnostno rastlino malo pobliže.

Navadni pljučnik je trajnica, ki zraste do 30 cm visoko. Je rahlo dlakava, listi so temnozeleni z belimi lisami. Cvetovi so najprej rdeči, nato spreminjajo barvo od vijolične do modre. Po cvetenju zrastejo pri tleh pritlični listi, ki so večji kot stebelni listi. Cveti marca in aprila. Raste med svetlim grmovjem in na obronkih gozdov. Najdemo ga v zmernih predelih Evrope in Azije.

Vsebuje kremenčevo kislino, čreslovine, sluz, smole, saponine, allantoin, precej kalcijevih in drugih soli. V mladih listih se nahajata vitamin C in provitamin A.

Njegova uporaba v ljudskem zdravilstvu sega daleč nazaj. V srednjem veku so rastlino začeli uporabljati za zdravljenje pljučnih bolezni, ker so verjeli, da zaradi podobnosti s pljuči le-ta tudi zdravi.

Pljučnik je cenila tudi sveta Hildegarda, ki je o njem napisala: »Pljučnik je mrzel in po malem suh in za zdravega človeka nima posebne koristi. Toda človek, ki so se mu

pljuča napihnila, tako da kašlja in le s težavo vdihava zrak, naj skuha pljučnik v vinu in to često pije na tešče, in pozdravil se bo.»

Uporabnost – koristnost:

- močno vpliva na dihalo,
- je izredno naravno pomagalo pri vseh pljučnih boleznih,
- zdravi hripavost in vnetja v grlu,
- zdravi hemoroide,
- blaži vnetje sluznice v želodcu in prebavilih, v ustih in žrelu,
- za celjenje majhnih zunanjih ran,
- pomaga pri pljučnem katarju,
- pri pljučnici, gripi, bronhitisu,
- utrjuje tkivo, zavira vnetje,
- pospešuje izločanje seča
- zdravi drisko in grižo.

Uporaba:

V pomladanskem času nabiramo cvetoči del rastline – stebila in cvetove, čez leto, tja do jeseni, pa nabiramo mlade liste. Ko rastline prinesemo domov, jih očistimo, nato pa dobro posušimo. Pljučnik hranimo v dobro zaprtih posodah v temnem prostoru. Pazimo, da ne pride v stik z vlago, ker jo zelo dobro vpija in nam zato hitro splesni.

Pljučnik v ljudskem zdravilstvu

Čaj

Kuhamo čaj za pitje in tudi za grgranje.

1 žcep posušene zeli prelijemo z vročo vodo, pustimo 5 minut, nato precedimo. Pijemo ga 3x na dan po 1 skodelico. Pri vnetju sluznice v želodcu in prebavilih, v ustih

in žrelu, pri driski in griži pijemo 3x na dan po eno skodelico.

Čaj – Richard Willfort

Slabotni in sušični (jelični bolniki, op. avt.) naj pijejo 2- do 3-krat na dan čaj iz posušene pljučnika z mlačnim mlekom.

Čajna mešanica – p. Simon Ašič

Vzamemo 2 dela pljučnika in suličastega trpotca, le po en del kopriv in njivske preslice. 1 čajno žličko te mešanice poparimo z 0,25 l kropa in popijemo po požirkih čez dan tri skodelice, osladkane z medom. Ta mešanica je zelo primerna za pljuča in bronhije.

Sirup

Pripravimo si lahko tudi sirup: skuhamo zelo močan čaj iz pljučnika, ga precedimo, dodamo sladkor v razmerju 50 : 50 in na blagem ognju dobro prevremo. Nalijemo v čiste steklenice, ki jih nepredušno zapremo in shranimo v hladnem in temnem prostoru. Namesto navadnega sladkorja lahko uporabimo fruktozo. Po želji lahko dodamo tudi par kapljic limoninega soka. Za boljše delovanje in učinkovitost lahko dodamo še lučnik in trobentico.

Vino – sv. Hildegarda

Potrebujemo približno 30 g suhega ali 40 do 50 g svežega pljučnika na liter vina. Ob rahlem vretju kuhamo 6 do 10 minut. Po besedah sv. Hildegarde mora vsak, ki ima težave z astmo in oteženim dihanjem, preizkusiti to vino. Pije se daljše časovno obdobje zjutraj na tešče in pred vsakim obrokom

kozarček, približno 20 ml. Ker moramo vino hraniti v hladilniku, ga pred pitjem segrejemo na telesno temperaturo.

Pljučnik v prehrani

Dušeni mladi listi

V času pomladanskega čiščenja organizma in krvi si pripravimo kuro z dušenimi pljučnikom. Mlade liste naberejo in jih skuhamo v majhni količini vode. Lahko jih uporabimo tudi kot prilogo.

Mlado listje pljučnika lahko pripravimo kot solato ali špinačo.

Pomembno: Kura z pljučnikom lahko traja največ 8 dni!!

Pljučnik v živinozdravstvu

Včasih so pastirji nabirali pljučnik, ga posušili in zdrobili v prah. Le-tega so posoljene-ga dodajali v pijačo živini, ki je bolehalo za hudim kašljem.

Za izpiranje ran in tvorov na živalih so sežgali pljučnik in iz njegovega belega pepela pripravljali lug za umivanje.

Velika je moč narave. To nam dokazuje vsak dan. Ne v velikih in opaznih znakih in delovanjih. Njena prava sila je v malih, drobnih stvareh. In največja moč se skriva ravno v zdravih rastlinah. Ne glede na to, kakšna in kolikšna je, vsaka je enkratna v svojem delovanju. Spoštujemo to in obenem izkoristimo. Vzemimo zase, kar nam ponuja, in si naredimo življenje lepše in kvalitetnejše. In za nameček še nekaj dobre volje, pa bomo vsi kar pokali od zdravja.

Parazitko

Parazitko je triinšestdeseta tinktura, ki smo jo pod bren-tom Janeza Javorskega naredili v Sekciji za zelišča pri ŠD Javor. Seveda na EKO kmetiji Pr Nejc.

Po receptih babic smo v točno odmerjenih količinah zmešali pravi pelin, črni oreh in nageljnov žbice in jih zalili s sadjevcem. Znano je, da te sestavine učinkovito uničujejo parazite.

Nastal je Parazitko, ki ga pošiljamo v boj proti uničujočim parazitom v naših telesih. V 50 ml embalaži je Parazitko pravi očistilec telesa. Dr. Hulda R. Clark, zdravnica iz Kanade, je odkrila da 95 % bolezni izvira iz prisotnosti parazitov in toksinov v telesu. Ko stopamo po poti samoozdravljenja, je Parazitko naš prijatelj.

Pravi pelin, *Artemisia absinthium*

Pomaga pri spodbujanju apetita in je učinkovit v borbi proti debelosti, pomaga pri slabi prebavi (in sicer jo pospešuje ter preganja črevesne zajedavce) ter bolečinah in boleznih želodca in črevesja (npr. kronični gastritis, zgaga, prehlajeni želodec, driska, hemoroidi itd.), zdravi

vnetja prebavnega trakta, zdravi obolenja žolča (njegovo zmanjšano delovanje) in jeter ter bolezni ledvic, pomaga pri slabokrvnosti in boleznih krvi, odvaja vodo iz telesa, ščiti pred pljučnimi obolenji, zdravi nespečnost, psihično izčrpanost ter bolezni centralnega živčnega sistema in živčna obolenja (epilepsija, histerija), pomaga pri balansiranju napetosti, zdravljenju depresije, diabetesa, revme, vrtoglavice in slabega ustnega zadaha, sproža menstruacije, lajša menstrualne težave in zdravilno deluje pri boleznih ženskih spolnih organov, pomaga pri motnjah v delovanju hormonskih žlez, zdravilno deluje pri vročini in okužbah, lajša pike insektov in učinkuje zdravilno pri zastrupitvi z gobami in strupenimi rastlinami, zdravi rane, kožne razjede in mozoljavost.

Črni oreh, *Juglans nigra*

Uporablja se kot sestavni del antiparazitnega programa čiščenja telesa po dr. Huldi Clark, poleg pelina in nagelj-

novih žbic. Tinktura črnega oreha se uporablja tudi za čiščenje črevesnih zajedavcev, proti napetosti trebuha, nujna pa je tudi kot dodatna pomoč pri čiščenju organizma in črevesja za vse, ki se postijo. Uporablja se proti zakisanosti telesa in kandidi.

Nageljnov žbice, *Syzygium aromaticum*

Veliko se uporabljajo v ajurvedi. Delujejo protiglivično, protibakterijsko, antiseptično, poleg tega pa so tudi odlični analgetiki. Vsebujejo veliko antioksidantov in so dober vir mineralov (še posebej mangana), maščobnih kislin omega 3, prehranskih vlaknin in vitaminov.

Nageljnov žbice ali klinčki so resda majhni na pogled, a po njihovih zdravih lastnostih jim ni para.

Vsi trije skupaj pa so PARAZITKO.

Janez Končina Javorski

»Naših prvih pet let« Ženskega pevskega zboraz Laz

Avtor članka: Odbor ŽPZ LAZ

V soboto, 3. februarja 2018, se je dvorana gasilskega doma v Zgornji Jablanici kljub zasneženim cestam napolnila do zadnjega kotička. Ženski pevski zbor LAZ, ki deluje v okviru Društva za razvoj podeželja LAZ iz Jablaniške doline, je ob peti obletnici svojega delovanja in tudi v počastitev slovenskega kulturnega praznika za krajanedomače doline in bližnje okolice z gostoma Dejanom in Nino Baš izvedel celovečerni koncert, drugi v počastitev tega jubileja. Prvi celovečerni koncert je zbor izvedel ob prazniku občine Šmartno pri Litiji v kulturnem domu v Šmartnem, 10. novembra 2017.

Ženski pevski zbor LAZ iz Jablaniške doline, kjer ima petje dolgo tradicijo in spada med obvezne sestavine družabnih dogodkov, se je jeseni leta 2012 pridružil številnim kulturnim skupinam, ki delujejo na območju občine Šmartno pri Litiji. Ženski pevski zbor LAZ je z nastopi in podoknicami visokim jubileantom pomembno popestril življenje v Jablaniški dolini in tudi v obeh občinah, domači in občini Litija. Pevke se neprestano trudijo za dvig kakovosti, da zvenijo čedalje bolje, zato jih poslušalci tudi radi poslušajo.

Pevski zbor vodi prof. razrednega pouka Manca Vidic. Trenutno poje v zboru 29 pevk, v zadnji sezoni se je zboru pridružilo kar 6 novih pevk. Zanimanje se je povečalo prav po teh dveh celovečernih koncertih, ko so obiskovalci obkrat napolnili prireditveni dvorani. Za nas, pevke, je to veliko priznanje.

Ob tej priložnosti smo izdale tudi brošuro »Naših prvih pet let«, v kateri smo predstavile naše delovanje od nastanka zbora leta 2012 pa do danes. V brošuri smo pevke objavile tudi svoje misli in občutke ob glasbeni poti, ki smo jo »prepele« od takrat do danes. Večji del sredstev za organizacijo in izvedbo omenjenih koncertov so zagotovile pevke zbora, ki so se pri organizaciji 9. dneva jagod

in špargljev maja 2017 na Bregu pri Litiji izkazale kot zelo dobra delovna ekipa. Za finančno pomoč pa se zahvaljujemo tudi Občini Šmartno pri Litiji in našim sponzorjem.

Vizija zbora v bližnji prihodnosti je, da izboljšamo vokalno tehniko in posežemo po vedno zahtevnejših skladbah. Zasedbo želimo okrepiti z mlajšimi pevkami in tako zagotoviti dolgoročen obstoj zbora. Sodelovanje več generacij nam je v veselje in nas bogati.

Repertoar zbora so priredbe ljudskih pesmi, večglasne priredbe skladb za ženske zборе v tujih jezikih, za posebne priložnosti pa zapojemo tudi kakšno zimzeleno popevko. Za družabne dogodke, kot so podoknice, pa tudi na odru rade zapojemo pesmi iz našega narodnozabavnega repertoarja, ko nas na harmoniki spremlja naš Uroš Hauptman.

Z nastopi želimo razveseljevati poslušalce na pomembnih dogodkih v občinah Šmartno pri Litiji in Litija, drugje po Sloveniji in seveda tudi v tujini.

V septembru 2018 načrtujemo gostovanje na festivalu manjšin Babylon v Brnu na Češkem, ki ga bomo verjetno združile z društvenim izletom. Urad za Slovence po svetu nam je zaradi prijave našega gostovanja na tem festivalu dodelil nekaj sredstev, glavnino pa bomo članice zbora zagotovile z organizacijo jubilejne prireditve 10. dan jagod in špargljev, ki se bo odvijala na Bregu pri Litiji v nedeljo, 20. maja 2018.

Za sredstva se aktivno prijavljamo na veliko javnih razpisov. Trudimo se in si želimo pridobiti glavnega sponzorja, ki bi nam pomagal izpeljati večje projekte, ki zahtevajo več sredstev. Zlasti si želimo nastopov in gostovanj v tujini.

Prejemnica bronastega znaka Slovenia Green Destination

Avtorica članka: Eva Vovk

Destinacija »Srce Slovenije – Litija in Šmartno pri Litiji« je izpolnila zahteve trajnostnega razvoja in delovanja, ki jih za destinacije opredeljuje Zelena shema slovenskega turizma, in tako pridobila znak Slovenia Green Bronze.

Občini Litija in Šmartno pri Litiji se kot skupna destinacija pridružujeta 36 slovenskim destinacijam, ki so v okviru Zelene sheme slovenskega turizma pridobile znak Slovenia Green Destination, torej destinacijam, ki uresničujejo in spodbujajo trajnostni turizem ter s tem pozitivno vplivajo na naravno okolje, lokalno skupnost in gospodarstvo. Pridobitev bronastega znaka Slovenia Green Destination bo destinaciji »Srce Slovenije – Litija in Šmartno pri Litiji« služila za mednarodno primerljivo oceno in pa tudi za nabor ustreznih izboljšav v prihodnosti ter večjo prepoznavnost na do-

mačem in tujih trgih. Postopek pridobitve ocene trajnosti je vodil Razvojni center Srca Slovenije, ki je tekom preteklega leta beležil izhodiščne kazalnike destinacije in pridobival dokaze o ustreznosti predpisanim globalnim standardom v petih kate-

gorijah: destinacijski management, narava in pokrajina, okolje in podnebje, kultura in tradicija ter družbeno-ekonomska situacija. Destinacijo sedaj čaka priprava akcijskega načrta, v katerem bodo natančno popisani ukrepi za izboljšavo šibkih točk ali odpravo pomanjkljivosti, identificiranih v postopku ocenjevanja, ter letno poročanje o izvedenih trajnostnih ukrepih, čez tri leta pa ponovno ocenjevanje.

Zelena shema slovenskega turizma je celovito zasnovan sistem za pospeševanje razvoja trajnostnega turizma v Sloveniji, katerega glavni namen je povečati konkurenčnost, kakovost in inovativnost slovenskega turizma. Slovenska turistična organizacija (STO) v sodelovanju z akreditiranim partnerjem GoodPlace, Zavodom trajnostnega turizma v skladu z mednarodnimi merili ocenjuje, kako zelene in trajnostne so posamezne slovenske občine in destinacije.

Destinacija »Srce Slovenije – Litija in Šmartno pri Litiji« bo uradno prevzela bronasti znak Slovenia Green Destination na Zeleni dan slovenskega turizma, 25. maja 2018, na Bledu.

Noč knjige 2018

Odkrijmo Cankarja: dramatik, pisatelj, pesnik, politični kandidat in boleče iskren borec za narodov blagor.

V Noči knjige, ki bo po Sloveniji potekala 23. aprila, na svetovni dan knjige in avtorskih pravic, se bomo še posebej skrbno ozirli na literarno zvezdo, ki sveti na nas od leta 1918. Mineva 100 let, odkar je med zvezde odšla duša enega od velikih slovenske besede, Ivana Cankarja. Letošnje leto je razglašeno za Cankarjevo leto. Letošnja Noč knjige je priložnost, da odkrijemo Cankarja, kot ga doslej še nismo poznali. Spoznali bomo njegov skok v politične sfere. Avstro-Ogrska država je 24. januarja 1907 dobila nov volilni zakon, s katerim je uvedla splošno in enako volilno pravico. Vse tri prevladujoče slovenske stranke – klerikalna (SLS), liberalna in delavska (socialnodemokratska) – so novost sprejele z odobravanjem in se takoj začele pripravljati na volitve, ki so bile razpisane že za maja tistega leta.

Še posebej se je sklenila potruditi delavska Jugoslovanska socialdemokratska stranka, ki je kljub svojemu delavskemu poreklu

imela v vodstvu tudi nekaj uveljavljenih izobražencev. Njen prvak pa je bil tedaj pisatelj Etbin Kristan, ki je znal prepričati Cankarja, naj poskusi na volitvah. O tem, kakšne so bile prigode Ivana Cankarja – kandidata – pa več na spominskem večeru v Knjižnici Litija.

O predstavniku moderne smo se učili v osnovni šoli, nato pa morda celo malo pozabili nanj. Kako skuša z njim povezati današnje generacije učencev, da bi ga dojemali, razumeli in morda vzljubili, nam bo spregovorila pedagoginja šmarske osnovne šole, Danica Sedevec.

Novo vez s Cankarjem bomo lažje stkali v povezavi z njegovo rojstno Vrhniko. V noč knjige bomo multimedijsko vpletli tudi odlomke predavanj in recitacij njegove poznavalke in ljubiteljice izpovedovanja, nekdanje direktorice Cankarjeve knjižnice Vrhnika, Marije Iskrenovič.

Večer bomo zaključili z zahvalo za sodelovanje v bralni znački za odrasle. Vsi, ki so od novembra brali španske avtorje, bodo za svoj trud tudi nagrajeni.

Vabimo vas, da v Noči knjige, 23. 4. 2018 ob 19. uri, v Knjižnici Litija skupaj kot zvezdogledi v naše teleskope tenkočutno lovimo stihe in misli Ivana Cankarja, ki iz viharne noči v bivanju priklicuje **ljubezni jasen dan**.

Tačkov festival 2018

Letos poteka tudi leto Naceta Simončiča. 8. junija bo 100. obletnica njegovega rojstva. Zato bo letošnji Tačkov festival, ki bo potekal od 4. do 8. junija, prinesel nove in zanimive vsebine. Tačkov likovni in literarni natečaj za otroke in mladino bo letos posvečen pasjim mladičkom (podrobnosti boste našli na spletni strani <http://www.knjiznica-litija.si/Projekti/tackov-festival>).

Do konca maja bodo otroci ustvarjali risbe, izdelke ali zgodbe na temo, kako skrbeti, pomagati in ravnati s pasjimi mladički. Vse preveč je zgodb o odvrgenih mladičkih v vrečkah, škatlah v gozdu, ob cestah, na zapuščenih poteh ... Pomagajmo živalim, kjerkoli in kadarkoli! Natečaj bo potekal do konca maja.

Fotografi bodo iskali izziv z objavami na novem Facebook profilu Tačkovega natečaja.

Na spletni strani knjižnice in z objavami v medijih vas bomo obveščali tudi o poteku festivala (po dnevih in lokacijah). Pridružite se nam v jubilejnem Nacetovem letu!

Andreja Štuhec in Aleksandra Mavretič

Folklorni večer z gosti: S plesom v srcu

Avtorica članka: Dunja Gorišek Simončič

V Folklorni skupini Javorje naslednje leto praznujemo 40 let neprekinjenega delovanja in v vsem tem času smo se močno spreminjali, rasli, padali, nizali uspehe in vseskozi nabirali znanje.

Sedaj smo v skupini predvsem novi plesalci in ustvarjalci, bogati pa nas nekaj izkušenejših plesalcev in glasbenikov. Učimo se plesnih korakov in med samim delom spoznavamo proces nastajanja odrske podobe. Posegamo po pristnem in neizumetničenem odrskem oživiljanju vseh elementov folklorne. Radi se družimo med seboj in na ta način kakovostno preživljamo svoj prosti čas. Veseli nas, da s svojim delom med ljudmi širimo zavest o slovenstvu in jih seznanjamo z življenjem, delom in čutenjem naših prednikov. V svoje vrste pa si želimo pridobiti še več plesalcev.

Skupina se večkrat pohvali, da je pomembno vodilo v delovanju društva združevanje. Znotraj skupine se združujejo različne generacije, združujejo se različne umetniške zvrsti in ne nazadnje se združuje preteklo z modernim.

Letošnje leto smo na oder postavili pester

program, ki v celoto poveže ne le različne generacije temveč tudi različne kulture. Razlike nas bogatijo in nas hkrati združujejo. Predstavila se bosta domači odrasla in otroška folklorna skupina, k sodelovanju pa smo povabili še dve umetniški skupini, ki sta o sebi zapisali tole:

Mladinska folklorna skupina Račna se je septembra 2005 oblikovala pod okriljem Kulturnega društva Franceta Prešerna Račna. Vodenje je prevzela Urška Hlupič, ki v tej vlogi ostaja še danes, plesalci so bili takrat stari od 13 do 16 let in so se imenovali Štorklje. Na samem začetku so imeli kar nekaj težav s tem, da niso več otroci, ampak se učijo plesne odraslih in plesanja v paru. Mnogokrat so bili v zadregi, ko so morali plesati v paru, in potrebovali so obilo spodbud. Po prvih dveh letih je skupina začela plesati dolenjske plesne, naučila pa se je tudi nekaj odrskih postavitev, ki jih pleše starejša FS Račna. V naslednjih letih so se naučili goričke, pustne štajerske, gorenjske in nekaj različnih dolenjskih spletov. Septembra 2014 je mladinska FS okrepila svojo ekipo, saj je povabila mlade, naj pridejo plesat folkloro. Na veliko presenečenje je prišlo 24 najstnikov, ki so močno okrepili skupino.

Srbsko kulturno društvo Sava Hrastnik (veterani) deluje od leta 1997, s ciljem ohranjanja maternega jezika, razvoja kulturne tradicije, razvijanja prijateljstva med slovenskim in srbskim narodom na področju Republike Slovenije. Od leta 2004 samostojno in ob pomoči lokalne skupnosti, Javnega sklada za kulturno dejavnost Republike Slovenije, donatorja in spon-

zorja pripravljajo Etno festival Hrastnik z mednarodno udeležbo. Društvo izvaja tudi vrsto manjših projektov ter sodeluje z nevladnimi organizacijami iz Slovenije in tujine. Folklorna skupina se udeležuje različnih prireditev v Sloveniji in tujini. Društvo je bilo leta 2012 nagajeno za delo na področju družbenih dejavnosti s priznanjem Zveze kulturnih društev Hrastnik in bronastim priznanjem Občine Hrastnik leta 2017.

Kljub drugačnosti pa prav vse odrske ustvarjalce združuje zanimanje za ples, ki ga nosijo v srcu. S plesom v srcu vas vljudo vabimo na prireditev, ki bo 21. 4. 2018 ob 19. uri v Kulturnem domu Šmartno.

FOLKLORNA • SKUPINA • JAVORJE

VABI • NA •
FOLKLORNI • VEČER • Z • GOSTI •

S plesom v

SOBOTA • 21. 4. 2018 •
OB 19.00 •
KULTURNI • DOM • ŠMARTNO •

SODELUJEJO •

**MLADINSKA • FOLKLORNA •
SKUPINA • RAČNA •
SRBSKO • KULTURNO • DRUŠTVO •
SAVA • HRASTNIK •
OTROŠKA • FOLKLORNA • SKUPINA •
OŠ • ŠMARTNO •**

Šmarski tamburaši ustvarjamo že 35 let

Avtorici članka: Manca Murn in Minka Savšek

Do decembra 2013 je orkester vodila Helena Vidic, nato pa je mesto umetniškega vodje in dirigenta uspešno prevzel njen brat Štefan.

Tudi pod njegovo taktirko smo šmarski tamburaši v letu 2017 na državnem nivoju dosegli zlato priznanje in orkester ostaja v vrhu slovenskega tamburaštva.

Aktivnosti v letu 2017:

- z božičnimi pesmimi smo sodelovali v litijski in šmarski cerkvi,
- igrali smo na praznovanju 40-letnice vrtca v Šmartnem,
- sodelovali smo na prireditvi Po sledih šmarskih kulturnih ustvarjalcev,
- sooblikovali smo proslavo ob dnevu žena v Hrastniku,
- udeležili smo se regijske tamburaške revije v Ajdovščini in se z doseženim zlatim priznanjem uvrstili tudi na državno srečanje tamburaških in mandolinskih zasedb Slovenije v Laškem,
- program preteklega sezone smo na letnem koncertu predstavili v domačem kulturnem domu,
- nastopili smo na dobrodelnem koncertu v Dobjem pri Planini,
- spremljali smo združeni zbor na festivalu Družina poje na gradu Bogenšperk,
- junija smo bili gostje mednarodnega tamburaškega festivala Tamburica fest v Novem Sadu in v tekmovalnem programu prejeli posebno nagrado žirije,
- s tradicionalnim, že devetim, koncertom Latino Martini smo na-

polnili športno Dvorano Pungrt v Šmartnem,

- sodelovali smo na prireditvi v Veliki Loki,
- presenečali in razveseljevali smo na rojstnodnevnih in poročnih praznovanjih,
- na več dogodkih pa so nastopili tudi posamezni tamburaši in manjše skupine naših glasbenikov.

27. in 28. januarja 2018 smo dopolnjevali znanje na tamburaškem seminarju v Ljutomeru.

Seminar je bil namenjen kreativni ustvarjalnosti sodelujočih. Zdrževal je delavnice za dirigente in orkestrsko delo. Tamburaši iz različnih krajev Slovenije smo bili nastanjeni na turistični kmetiji Frank - Ozmec, vaje pa so potekale v Domu kulture Ljutomer. Novonastali orkester vseh udeležencev seminarja je vodil g. Damir Zajec. Naučili smo se veliko novih tehnik, nekatere pa smo že poznali in smo jih le še bolj utrdili. Oba dneva smo aktivnosti pričeli z ogrevalnimi vajami, nato pa so dirigenti posebej urili dirigentske tehnike, ki so jih kasneje z orkestrom tudi preizkusili in utrdili. Ob zaključku seminarja smo veseli novih znanj prejeli potrdila o sodelovanju na seminarju, ki ga je organiziral Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

Strateške smernice za skupen razvoj turizma v občinah Litija in Šmartno pri Litiji

Avtorica članka: Ana Savšek

Občini Litija in Šmartno pri Litiji sta sprejeli odločitev, da k razvoju turizma pristopita aktivneje in kot ena zaokrožena destinacija, ki bo za večje učinke razvijala skupno turistično zgodbo. Razvojni center Srca Slovenije je pripravil Strateške smernice razvoja turizma v občinah Litija in Šmartno pri Litiji do leta 2025, ki želi območje pozicionirati kot destinacijo, ki si je ne ogledaš, temveč doživiš, in kamor se vračaš. Po lokalna 5-zvezdična doživetja, lokalne okuse, lokalne izdelke.

Strategija je nastala v sodelovanju s priznано slovensko strokovnjakinja s področja turizma **Mišo Novak**. Sodeloval je tudi krajinski arhitekt **Aleksander Ostan**, ki je podal prostorske vidike razvojnih lokacij.

Iz ugotovitev izhaja, da je na območju veliko majhnih zgodb, vendar pomanjkanje fokusa in jasnega profila. Izredno malo je nastanitvenih zmogljivosti. Manjkata skupna vizija in nekaj, kar lahko naredi vidno spremembo v prepoznavnosti in motivu prihoda v destinacijo. V prihodnje želimo razvijati dobre zgodbe, delati trajnostno in lokalno, za 5-zvezdična doživetja. Poudarek je na izkušnjah, na ljudeh, ki verjamejo v svoje okolje, so povezani, ponosni, radi delijo svojo zgodbo z obiskovalci.

V strategiji je zastavljen osredotočen razvoj na 8 identificiranih lokacij na območju litijske in šmarske občine (Geoss & Vače, Rudnik Sitarjevec, reka Sava, Velika Preska & Polšnik, Oglarska dežela, grad Bogenšperk, Primskovo in Javorje). Razvojne lokacije delujejo že danes, vendar pa za večje učinke potrebujejo vsebinsko (investicijsko) in tržno nadgradnjo. Opredeljeni so bili tudi trije integralni turistični produkti: **lokalna doživetja, gastronomija in izdelki**.

Priprava strateških smernic razvoja turizma je ena od aktivnosti, ki je bila izvedena v okviru evropskega projekta **INSIGHTS**. Pri njem kot partner sodeluje Razvojni center Srca Slovenije, aktivnosti pa se izvajajo na območju občin Litija in Šmartno pri Litiji, ki projekt tudi sofinancirata.

Strateške smernice so na seji občinskega sveta 7. marca potrdili svetniki Občinskega sveta občine Litija, v začetku aprila bo sledila še obravnava na seji občinskega sveta v Šmartnem pri Litiji.

Z društvom LOJTRA se gremo Twister malo drugače

Avtorica članka: Anamarija Kamin

Ste kdaj igrali družabno igro Twister? Verjamem, da je bila pred leti popularnejša kot danes, ko živimo v svetu digitalnih iger. Na društvu Lojtra želimo to nadvse zabavno igro v poučni preobleki pripeljati nazaj med mlade. Pri tem nam lahko pomagaš ti! V okviru projekta Globalno učenje Agora smo igro priredili in ji dali novo, izobraževalno razsežnost. S pomočjo Twistera boste z mladimi spoznavali povezave med surovinami, proizvodi, področji in mednarodnimi korporacijami. Igra je odlična iztočnica za pogovor o vplivu potrošništva, prekomernega razvoja in monopola ter spodbuda za akcijo v smeri trajnostnih praks.

Kaj pa Globalno učenje Agora? To je projekt, v katerem smo združeni društvo Lojtra, društvo Humanitas, Sensibiliz'Action in Officine Cittadine. Z adaptacijo, razvojem in povezovanjem metod globalnega, uličnega in neformalnega učenja želimo mladim približati globalne izzive in jih z njimi nasloviti na ulici. Projekt je financiran s strani programa Erasmus+ Mladi v akciji, katerega nacionalna agencija v Sloveniji je Movit.

Ti je ideja všeč? Za več podobnih prispevkov nas spremljaj na <https://www.facebook.com/lojtradrustvo/> ali spletni strani www.drustvolojtra.si. Če boš metodo uporabil/-a v razredu, na ulici, v mladinskem centru, bomo veseli kakršnihkoli povratnih komentarjev in slikovnih gradiv. Kontaktiraj nas lahko na info@drustvolojtra.si.

Marčevski dogodki v Domu Tisje

Avtor članka: Tomaž Poljak

Narava se prebuja in brsti. V domu je zavel pomladni navdih. S številnimi dogodki smo si krajšali čas.

Pod spretnimi prsti stanovalcev, zaposlenih in prostovoljcev Osnovne šole Šmartno so zacvetele rože iz papirja različnih barv. V sodelovanju s prostovoljci – člani Društva Univerze za tretje življenjsko obdobje – U3 smo izdelovali lične košarice iz papirja, ki krasijo domsko jedilnico in druge prostore. Z učenci Osnovne šole Gradec, prostovoljci našega doma, smo izvedli zabavno popoldne z družabnimi in športnimi igrami.

Ob dnevu žena in mučencev so nam četrtrkovno popoldne polepšali člani glasbeno plesne skupine Večerna zarja iz Velikega Gabra. Uživali smo ob njihovi predstavi, z njimi peli in zaplesali.

Z literarno skupino DU Litija smo proslavili kulturni praznik, dan žena in materinski

dan. Sledilo je praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Ob glasbi mlade skupine Zavriskaj smo veselo prepevali in se zavrteli. Že tradicionalno sodelovanje s člani Društva diabetikov in Mlado Lipo nas je s svojim navdušujočim programom in pogostitvijo razveselilo. Prelepo zapete pesmi so res pobožale naša srca.

Tokratna Bralna ura v sodelovanju s Knjižnico Litija je bila namenjena Tavčarjevi povesti Cvetje v jeseni.

V sodelovanju z Večgeneracijskim centrom Zasavje sta nas obiskala predsednik Kinološkega društva Zagorje, gospod Alojzij Klančičar, in njegova psička Ota. Stanovalce sta navdušila s svojim terapevtskim znanjem. Pripravljali smo se na velikonočno praznovanje s kreativno delavnico izdelovanja butaric s prostovoljcem Matijem in Vero Smrekar. Barvali smo pirhe in bili nagradjeni z uporabnim velikonočnim darilcem.

Srce Evrope »HE-ART« – kratak opis projekta

Avtor članka: Društvo Družinsko gledališče Kolenc

Društvo Družinsko gledališče Kolenc v sodelovanju z Društvom GEOSS od meseca januarja 2018 vodi projekt Srce Evrope »HE-ART«.

Pri projektu, ki ga podpira program Evropa za državljane Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACES), sodelujejo partnerske organizacije iz sedmih držav (poleg Slovenije sodelujejo še Italija, Francija, Albanija, Bolgarija, Švedska, Španija in Grčija). Projekt je namenjen mednarodnemu sodelovanju ter ustvarjanju in vzpostavlja-

nju trajne mreže Srčnih točk z lastnostmi, ki izvirajo iz plemenitega poslanstva Geossa. Vsaka mednarodna kulturna Srčna točka bo ustvarjalno središče, v katerem se načrtujejo, oblikujejo, izvajajo in odvijajo kulturni dogodki, ki promovirajo srčne vrednote, kot so sprejemanje različnosti, razumevanje, človekost, prijateljstvo in solidarnost, sočutje in trajnostno preživetje na Zemlji – na zasebni, narodni in mednarodni ravni. Z mrežo HE-ART bomo ustvarili zgled kulturnega turizma in vzpostavili utrip srčne točke, ki bo delovala za kraj, za domovino ter za mednarodno sodelovanje in povezovanje. Ob srečanju bomo obravnavali tudi teme, kot so problemi mladih, brezposelnost, globalizacija, imigracija, evropsko državljanstvo ...

Prvi dogodek tega projekta bo v Sloveniji že od 20. do 22. aprila.

V sklopu tega projekta bo tudi premierna projekcija filma Prihaja Jemima, ki bo v POŠ Vače 21. aprila ob 19.30. Filmu bo sledilo druženje in voden pogovor na tematiko migracije. Projekcija filma in pogovor bosta odprta za javnost.

Obvestilo

Krajane občine Šmartno pri Litiji obveščamo, da sta na stavbi zdravstvenega doma nameščena in javno dostopna dva avtomatska zunanja defibrilatorja – AED. Eden je nameščen pri glavnem vhodu v ZD Litija, drugi pa pri vhodu v novo lekarno v ZD Litija.

ZD Litija

Priložnosti za rokodelce v Srcu Slovenije

Avtorica članka: Anamarija Kamin

Mreža rokodelcev Srca Slovenije povezuje tradicionalna rokodelska znanja s sodobnimi podjetniškimi pristopi in spodbuja k večji kakovosti rokodelskih izdelkov in njihovi širši promociji, prenosu znanj na mlajše generacije in k učinkovitejšemu skupnemu trženju doma in po svetu.

Trenutne aktivnosti ponujajo še več. Ustvarjalci iz občin Dol pri Ljubljani, Kamnik, Litija, Lukovica, Moravče in Šmartno pri Litiji lahko koristite **različne brezplačne storitve**. Omenjeno vključuje individualna posvetovanja s priznano oblikovalko Jano Vilman, ki je specializirana za področje razvoja rokodelskih izdelkov za sodobne uporabniške izkušnje, individualna svetovanja glede registracije vaše dejavnosti – podjetniška svetovanja, brezplačne udeležbe na promocijskih sejmih in dogodkih, skupna izobraževanja na temo promocije in prodaje izdelkov, razvoja izdelkov, celostne grafične podobe izdelkov ter vse do predstavitve na skupni vseslovenski spletni strani.

Ena izmed rednih dejavnosti so tudi **srečanja z rokodelci in okro-**

gle mize, na katerih skupaj ustvarjamo prostor za konstruktivne predloge, želje in potrebe, saj le-tako lahko stremimo k boljšim pogojem za rokodelstvo v Srcu Slovenije. Pred kratkim je tako potekalo delovno srečanje v Dolskem (14. marec 2018), na katerem je Razvojni center Srca Slovenije predstavil usmeritve in aktivnosti projekta **Zgodbe rok in krajev** (projekta sodelovanja med LAS-i). Obenem smo predstavili tudi svoja prizadevanja na področju ureditve statusa rokodelcev na slovenski ravni, za katerega se zavzemamo zadnja leta. Veseli nas, da s številnimi rokodelci že več let aktivno sodelujemo in da se omenjeni trend ponovno izrazito povečuje. **Naš cilj in osrednje vodilo je, da skupaj oblikujemo ustvarjalno okolje, prijazno do rokodelcev in vseh, ki si to še želijo postati.** Spremljajte spletno stran www.srce-slovenije.si, na kateri so mesečno na voljo tudi **Rokodelske novice**, za vse dodatne informacije smo vam na voljo tudi v prostorih Razvojnega centra Srca Slovenije na Jerebovi 14 v Litiji.

Domska Tiha knjiga

Avtor članka: Tomaž Poljak

Za srečo in zadovoljstvo človek potrebuje prijetnega sogovornika, nasvet, ustvarjanje, razumevanje in motivacijo. Pri tem imajo pomembno vlogo knjige, lepi spomini na otroštvo in delo, pa tudi z leti pridobljeno znanje ter življenjske izkušnje.

V ta namen smo v Domu Tisje v okviru delovne terapije ustvarili domsko Tiho knjigo, ki je pomemben terapevtski pripomoček.

S svojo vsebino stanovalce pomirja, ker je že sam dotik strani prijeten, hkrati jim akti-

vira različne čute. Njena sporočila so nežna, prijetna, pomirjujoča in življenjska. Prav zaradi tega se jo lahko dotikajo in berejo vedno znova in znova. Strani knjige so nekoliko nevsakdanje velikosti, kar pri bralcu še dodatno spodbudi radovednost in domišljijo. Narejena je iz naravnih materialov, ki so stanovalcem poznani. To so les, blago, vrvice, strukturirani papir in tudi denar, ki marsikomu pomeni varnost v življenju.

Tiha knjiga je namenjena vzdrževanju in usposabljanju finomotoričnih funkcij, boljši koncentraciji, potrpežljivosti, stimulaciji možganov, urjenju spomina in seveda osebemu zadovoljstvu.

Tako kot se lahko svobodno izražamo s petjem, plesom, igro, smehom in spontanim uživanjem življenja, je Tiha knjiga domska ljubljanka, ki privabi in navduši vsakega, mu odpira tajna vrata, vrata knjige življenja.

Aktivnosti SLS

Avtor članka: OO SLS Šmartno pri Litiji

V februarju smo se v Litiji udeležili lepo obiskanega omizja »Pametne vasi v Srcu Slovenije«, ki jo je v sodelovanju z litijskim županom pripravil EU-poslanec Franc Bogovič.

Sodelovali smo skupaj z litijskim odborom SLS, s katerim smo na seji obeh IO potrdili našo skupno kandidatko za DZ volitve go. Lijano Lovše, litijsko podžupanjo in predsednico OO SLS Litija.

Konec marca nas je na skupnem sestanku obiskal tudi podpredsednik SLS Primož Jelševar.

Svetniki SLS Šmartno smo skupaj s svetniško skupino SDS v proračunu za leto 2018 potrdili projekte, ki so pomembni za razvoj občine. Tako se v spomladanskem obdobju izvajajo oziroma so tik pred izvedbo: pločnik v Kostrevnici, asfaltiranje krajših odsekov cest v Jastrebniku, Reki - Gozdu in v Spodnji Jablanici ter dva daljša odseka: Razbore-Ježni vrh-Poljane in Ježni vrh-Grmada. V pripravi je tudi projekt za izgradnjo mrliške vežice na Štangi. Na seznamu načrtovanih nalog imamo še precej cestnih odsekov in drugih projektov, za katere se skupaj z občinsko upravo trudimo zagotoviti ustrezna sredstva.

Novice iz Planinskega društva Litija

Avtor članka: Aleš Pregel

31 pohodnikov sekcije »Sokol« se je 10. 2. 2018 povzpelo na Sabotin. Ker je bila ta dan pustna sobota, jih je vodja sekcije pred odhodom presenetil s pustnimi krofi.

Na Sabotin so se povzpeli po severni poti, ki na začetku poteka po kolesarski stezi ob reki Soči, nato pa se strmo, tudi preko kavern, vzpne proti vrhu. Na vrhu so si ogledali muzej in obnovljene kaverne, vračali pa so se po razglednem grebenu, kjer jih je ves čas spremljal pogled na Sočo in Sv. Goro. Zimskega pohoda iz Gabrovke na Okrog se je 17. 2. 2018 udeležilo 24 pohodnikov sekcije »Sokol«. 17. 2. 2018 je planinska sekcija Sava Kojoti organizirala izlet na Stolpnik, najvišji vrh Konjiške gore. Začeli so v vasi Črešnjice. Po krajšem počitku na vrhu so se spustili v Slovenske Konjice. Pot je bila zasnežena, zato je bila

tura še prav posebno a tudi naporno doživetje. 22. pohod Franca Štrusa je potekal v soboto, 24. 2. 2018. Kljub hladnemu vremenu in snegu je bilo pohodnikov okrog 65. Kot je že tradicija, so se pohoda udeležili tudi svojci Franca Štrusa. V Zagorici sta pohodnike čakala čaj in pecivo. Proslave na Oklem se niso udeležili, saj so bili prepozni. Pot je bila zaradi snega in mraza naporna. Načrtovani izleti in akcije v aprilu 2018:

- 21. 4. 2018 – izlet v neznano (sekcija Sava).

Program je okviren, več informacij o izletih pa dobite na društvu in na spletu <http://www.pdrustvo-litija.si/>.

Zunanji minister in predsednik stranke DeSUS g. Karl Erjavec na delovnem obisku v Litiji

Avtor članka: Jože Repovš

V ponedeljek, 5. marca, sta OO DeSUS Litija in Šmartno gostila predsednika stranke g. Karla Erjavca, ki so ga spremljali poslanec Državnega zbora g. Ivan Hršak, poslanec in podpredsednik Državnega zbora g. Primož Heinz, ter generalni sekretar stranke DeSUS g. Branko Simonovič.

Najprej smo si ogledali Osnovno šolo Litija, kjer sta se nam pridružila tudi župan občine Litija g. Franc Rokavec in podžupanja občine Litije ga. Lijana Lovše. Šola, katere prostore nam je predstavil ravnatelj g. Peter Strle, je res moderna in ustreza vsem normativom za poučevanje. Za tem smo si ogledali Socialno varstveni center Litija (SVC), katerega delovanje nam je predstavil direktor g. Ivan Matijević. V sklopu SVC deluje tudi Varstveno delovni center Zasavje. Direktorica VDC Zasavje, dr. Špela Režun, nam je predstavila delovanje centra, vsakodnevne aktivnosti, ki potekajo, in poglede na delovanje v prihodnje. Predsednik stranke DeSUS je poudaril, da bi država morala nameniti več finančnih sredstev za delovanje takih centrov, g. Hršak pa je obljubil da bo njegovo

pobudo prenesel v Državni zbor. Obiskali in ogledali smo si še prostore doma starejših občanov v SVC, ki nam jih je predstavila direktorica ga. Vida Lukač. Stanovalci doma so bili našega obiska zelo veseli in so nas pričakali s harmoniko in pesmijo, v pesmi se jim je pridružil tudi g. Karl Erjavec. Tekom delovnega pogovora pri direktorici ge. Lukačevi je župan občine Litija g. Rokavec predstavil zgodovino gradnje SVC ter težave, s katerimi se je Občina Litija srečevala. Kljub vsemu jim je uspelo zgraditi lep in uporaben center. V imenu stranke DeSUS bi se ob tej priložnosti rad zahvalil ravnatelju OŠ Litija Petru Strletu, direktorici SVC Špeli Režun, direktorici medgeneracijskega centra Vidi Lukač ter županu in podžupanji občine Litija Francu Rokavcu in Lijani Lovše.

Sledil je delovni sestanek stranke DeSUS – Pokrajinskega odbora Ljubljana, ki se ga je udeležilo 25 predsednikov območnih organizacij. Po uvodnem nagovoru predsednikov OO DeSUS Litija g. Milana Zmrzlaka in Šmartno pri Litiji g. Jožeta Repovša so sledili govori funkcionarjev stranke DeSUS, ki so med drugim predstavili strategijo za nadaljnje delo stranke ter usmeritve in aktivnosti, ki se bodo odvijale v predvolilnem času. Sledila je še podelitev priznanj stranke (bronasta, srebrna in zlata plaketa) zaslužnim članom. Po uradnem delu srečanja je sledilo prijetno druženje v gostišču Bistropa Valvasor, kjer so nam pripravili vrhunsko pogostitev, za kar se jim prav tako najlepše zahvaljujem.

Blagoslov traktorjev in traktoristov v Šmartnem

Avtor članka: Javni zavod Bogenšperk

Na praznični ponedeljek, 2. aprila 2018, se je v središču Šmartnega na trgu pred cerkvijo izvedel prvi Blagoslov traktorjev in traktoristov.

Prireditve je bila na predlog Javnega zavoda Bogenšperk soorganizirana z Župnijo Šmartno pri Litiji, Strojnim krožkom Litija in PGD Šmartno. V lepem vremenu se je v dopoldnevu zbralo 44 traktoristov in blizu 150 drugih obiskovalcev. Udeleženci so se že pred blagoslovom zbrali na trgu pred cerkvijo, kjer so parkirali svoje jeklene konjičke. Ob 11.00 je sledil blagoslov traktoristov, nato pa v povorki še traktorjev. Vsi udeleženci so se nato še enkrat zapeljali po občinskem središču in se vrnili v domače kraje – največ proti kostrewniški dolini, saj se je iz nje pripeljalo kar 21 udeležencev, med drugimi tudi lastnik najstarejšega traktorja na premierni izvedbi, ki nosi letnico izdelave 1954. Organizatorji smo si enotni, da v prihodnjem letu priredi-

tev ponovimo in da ji damo še večjo razsežnost, tako s povabilom širšemu krogu ljubiteljev in lastnikov kmetijske mehanizacije kot tudi s spremljevalnimi dogodki, zato kličemo nasvidenje na II. Blagoslovu traktorjev in traktoristov, ki bo na velikonočni ponedeljek, 22. 4. 2019.

Občina Litija gostitelj regionalnega omizja »Pametne vasi v srcu Slovenije«

Avtorica članka: Veronika Jesenšek

Na regionalnem omizju »Pametne vasi v srcu Slovenije«, ki je v začetku meseca marca potekalo v Litiji, v organizaciji župana Francija Rokavca in evropskega poslanca Franca Bogoviča (SLS/EPP), so dobre in obstoječe »pametne« rešitve za naše podeželje predstavili predstavniki podjetij in institucij iz lokalnega in širšega državnega prostora. Omizja smo se udeležili tudi člani lokalnega odbora SLS iz Šmartnega.

Dobre že uveljavljene projekte so predstavili: Darja Kocjan z Gozdarskega inštituta Slovenije, predstavnik Zavoda za gozdove in podpredsednik turistične zveze Jože Prah, Jože Kos iz Mizarstva Kos, direktor in ustanovitelj družbe SunContract Gregor Novak, projektni vodja Lumenia d. o. o. Blaž Vidic in Marko Zevnik iz Zavoda Sopotniki.

Celoten dogodek je povezovala podžupanja občine Litija, **Lijana Lovše**, ki je v uvodu pritrdila dejstvu, da se prihajajoči hitri digitalizaciji in razvoju novih tehnologij ne bomo mogli izogniti, toda le osveščeni, podkrepjeni z znanjem in seznanjeni z izkustvom dobrih praks, bomo tudi sami pripomogli, da bo razvojni prepad med mestom in podeželjem vedno manjši.

Gostitelj, župan Franci Rokavec, je v uvodnem nagovoru dejal: »Če so mesta srce, potem so vasi pljuča Evrope,« in nadaljeval, da si Občina prizadeva za zmanjševanje dnevnih migracij občanov v Ljubljano in

s tem za ustvarjanje novih delovnih mest v domačem okolju ter za večjo promocijo zelenega turizma. Projekt »pametnih vasi« v času globalizacije je velika priložnost za povezovanje in sodelovanje. Temu je pritrdil tudi evropski poslanec Franc Bogovič, saj s tovrstnimi srečanji prihaja do integracij različnih pogledov, znati se moramo poslušati in s povezovanjem iskati rešitve.

Kot primer dobrega sodelovanja lokalne skupnosti – Občine Litija, Krajevne skupnosti Dole, Gozdarskega inštituta Slovenije ter Zavoda za gozdove – je Darja Kocjan predstavila projekt BioVill, v katerem sodelujejo vasi iz različnih evropskih držav, ki želijo postati energetske neodvisne. Njihov cilj je proizvesti dovolj energije iz lokalnih virov, sprva iz lesne biomase, kasneje pa tudi s pomočjo sonca in vetra. V nadaljevanju je predstavnik Zavoda za gozdove Jože Prah pohvalil podporo lokalne skupnosti pri razvoju Oglarske dežele in dodal, da 400 zaposlenih na Zavodu za gozdove lahko veliko pripomore pri

razvoju podeželja, saj so stalno prisotni na terenu. Podobne izzive, kako mlade in izobražene spodbujati, da ostanejo na podeželju, ter kako starejšim omogočiti dostojno in kakovostno starost, je predstavil Jože Kos iz Mizarstva Kos, predstavnik KS Polšnik. Blaž Vidic je projektni vodja podjetja Lumenia d. o. o., ki ima svoje prostore v Industrijski coni Zagorica in razvija rešitve na področju energetike in elektronike. Omogočajo priključitev raznih sistemov v centralni sistem, kjer je upravljanje bolj ekonomično glede na razpršenost podeželja. Vizijo družbe SunContract je predstavil njen direktor in ustanovitelj mag. Gregor Novak, ki je izpostavil pomen električne samooskrbe in željo, da bi v prihodnosti živeli s čisto energijo ter da bi se energija proizvajala in porabljala lokalno. Marko Zevnik iz Zavoda Sopotniki je predstavil možnost brezplačnega prevoza starostnikov na podlagi medgeneracijske solidarnosti, prostovoljstva, v katerega so vključeni brezposelni in mlajši upokojenci. Danes imajo že 460 uporabnikov teh storitev v različnih občinah naše države. Ob zaključku je Franc Bogovič izpostavil, da so cilji za Evropo in Slovenijo enaki; prehraniti ljudi z dobro lokalno hrano. Po njegovih besedah Slovenijo vsi priznavajo za zeleno destinacijo. Žal je vedno manj evropskega denarja namenjenega infrastrukturi na podeželju. Bogovič je pritrdil nekaterim udeležencem, da je za nadaljnji razvoj pametnega podeželja potrebna urejena infrastruktura in zaključil z besedami: »Naj bo razvito podeželje srce in identiteta Evrope.« Poudaril je, da pametne vasi v ospredje dajejo človeka na podeželju, ki mora zaslužiti za preživetje in kakovostno življenje, zaradi česar se bodo tudi mladi odločali, da ga ne zapustijo.

Kurenti na vsakoletnem obisku v Šmartnem

Avtorica članka: Katarina Kragelj

Spet je prišel pustni čas in kurenti so prišli v vas, k Cilki in Tonetu Grozniku v Črni Potok, kamor prihajajo vsako leto, že devet let zapored.

Letos sem bila prijazno povabljen na obisk, a se žal nisem mogla odzvati, sem pa po slikah in kasneje na karnevalu v Litiji sklepala, da je bil obisk v Šmartnem prijeten. Kurenti prihajajo iz kraja Leskovec v Halozah, kjer je bila gospa Cilka včasih doma. To so njeni sosede in znanci. Pridejo jo obiskat, skupaj se povesejijo, pogovorijo in vsako leto jih tudi pogostijo.

V Litiji vsekakor vsako leto popestrijo karneval, s svojim poskakovanjem in bogatimi oblačili. Kurent je značilen pustni lik s Ptuja, Dravskega polja in okolice, v pustnem času nastopajo kurenti na tradicionalnem kurentovanju.

Kurent (tudi korant) ima na sebi ovčjo kožo, okrog pasu pa pripete zvonce, na glavi ima masko, iz ust mu moli dolg jezik, na vrhu ima rogove, okrašene s pisanimi trakovi, na nogah pa gamaše. Poznamo dve vrsti kurentov, pernatega markovskega in rogatega halo-

škega. Zraven njega pa po navadi hodi vrag ali hudič. Včasih v rokah nosi tudi ježevko – palico, ki je na koncu ovita z bodičasto ježevo kožo – in klešče, v katere naj bi ujel dekle, ki mu je všeč. Okrog pasu ima obešene vezene robce, več jih ima, bolj je imeniten.

Po izročilu s poskakovanjem in s hudim truščem, zvonjenjem iz dežele odganjajo zimo in zlo, vanjo pa kličejo pomlad ter dobro letino. Zime sicer tokrat niso povsem odgnali, lahko pa upamo na prijetno pomlad, dobro letino in na veliko dobrega.

Vikend je čas za ples!

Avtorica članka: Mojca Štepic

V soboto, 10. 3. 2018, so »mučeniki« namesto, kot veli tradicija, suhih sliv, trnja in klobas v dar od svojih dragih prejeli štiri ure standardnih in latinskoameriških plesov v čudovitem ambientu Kulturnega doma Šmartno pri Litiji, ki so ga v ta namen izbrano okrasili člani Društva Tombas, pod organizatorsko taktirko Petre Kunc.

Zgodil se je namreč prvi »večer družabnih plesov« – malo drugačen večer, kot smo ga navajeni v teh krajih. Okrog dvajset se nas je zbralo in po pijači dobrodošlice prav nič sramežljivo zavrtelo na plesišču ob zvokih valčka, fokstrote, ča-

čaja, sambe, rumbe, tanga, jivea, salse in polke.

Družčina, v kateri so bili tako tisti, ki jim koraki po plesnem parketu niso tuji, kot popolni amaterji (no, polko smo obvladali prav vsi), je dodobra segrela prostor, ki je bil skoraj neprepoznaven zaradi posebej izbrane glasbe, odlične ambientalne svetlobe, domišljenih detajlov, pogrnjenih klubskih mizic s pijačo in prigrizki ter vsemi ostalimi elementi, ki so za vrhunsko organiziran plesni večer potrebni.

Da smo vsi zaplesali z vsemi je poskrbela

Maša Mesarič, plesna učiteljica, ki v Litiji že več sezon deli svoje znanje v okviru plesno športnega društva NLP in nas je posebej za ta večer postavila in pripravila za skupno koreografijo s čačajačem v glavni vlogi.

Večer je bil sproščen, zabaven, prijeten, drugačen in vrhunski. Z željo po še. Ta se nam bo uresničila že čez mesec dni, točneje v soboto, 14. 4. 2018, na isti lokaciji. Upam, da postane tradicionalna in da se nam pogumno pridružite vsi tisti, ki vas včasih zasrbijo pete, pa razen v domači dnevni sobi nimate priložnosti, da si jih prijetno popraskate.

Zveneči šopek ljubezni

Avtor članka: Uroš Pušnik

Šopek ljubezni je nežno zvenel in božal naša srca na sobotni večer, 17. marca 2018, ko smo se zbrali v šmarskem domu kulture, kjer so se nam predstavili člani pritrkovalske skupine Šmartin s svojimi prijatelji, kvartetom Fantje od fare in harmonikarjem g. Tomažem Kosmom.

Pritrkovalka skupina Šmartin deluje v okviru Prosvetnega društva Šmartno, predstavili pa so nam svoje delo na zvonovih za pritrkovanje, ki jih imajo od lanske jeseni. Klenkanje oz. pritrkovanje je v Šmartnem doma že stoletja, ko so klenkali še kovači, kasneje pa tudi mežnarji in možje iz fare in podružnic. Danes šteje pritrko-

valsko društvo Šmartin dvajset članov, od katerih je aktivnih dvanajst, ki ob nedeljah dvakrat na mesec redno hodi na vaje. Pritrkovalci sodelujejo na regijskih in državnih pritrkovalskih srečanjih in so vključeni v Škofjski pritrkovalski krožek. Pisano skupino sestavljajo osnovnošolci, mladi in »malo manj« mladi. Do preteklega leta so se zvonjenja učili na kovinskih ceveh, ko pa so melodijo osvojili, so šli v zvonik in jo predstavili župljanom. S svojim repertoarjem želijo tako ohranjati izročilo kot tudi izvajati melodije drugih pritrkovalskih skupin. Ura jim ne dela preglavic, saj se za praznike ob katerem koli času povzpnejo v šmarski zvonik in nam polepšajo dan. Pritrkovalce uči in vodi g. Andrej Hostnik.

Svojo zanimivo ljubezen in potek dela nam je predstavil tudi g. Dominik Malovrh, ki je zvončke tudi uglasil.

Večer, ki je bil posvečen praznikom žena, mož, fantov in deklet, je povezovala v kite veselja, ljubezni in miline ga. Metka Sinigoj. V teh modernih časih, ko se redkim posa-

meznikom celo mestni vrvež in avtomobilski ropot zdi bolj normalen od lepote narave, miru in spokojnosti, ki jih tu pa tam »prekine« le zvon v cerkvenem turnu, delujejo zvonovi na večino tistih drugih prav blagodejno, saj lahko človek za trenutek postoji in uživa v lepota danih trenutkov. Zvonovi, ki nam naznanjajo veselje, žalost in vabilo, naj nas skupaj s »sobraty pritrkovalci« razvajajo še naprej.

Kuharski mojster

Avtorica članka: Mia Loc

Tokrat vam predstavljam izvrstnega kuharskega mojstra, ki poleg svojega poklica teče tudi maraton. Tako kot Dušan je tudi on mo-
tor v našem društvu.

Nikoli ne bom pozabila poznega jesenskega treninga, ko smo se ravno pripravljali na ljubljanski maraton. Naš cilj je bil Javorski pil, vsega skupaj 30 km. V pogovornem tempu smo neznansko uživali, nekje po 15 km pa Peter začne žigu razkrivati svoje kuharske skrivnosti. Vneto sta razpravljala o ajdovih žgancih s česno-vo omako in popečeno srno. Povedile so se nam sline, krulilo nam je v želodcu in kar

naenkrat smo vsi postali lačni. Od takrat naprej Peter skrbi za naše lačne želodčke. Začel je teči po 50. letu. Do prvega koraka ga je pripeljala notranja stiska. Doživel je dno in uspel zbrati pogum, da se je soočil z načinom življenja, ki ga je peljal v propad. Poiskal je strokovno pomoč in se dvignil iz teme. Sprejel je nekatere oblike odgovornosti in zaživel svobodno. Vedel je, da mora poiskati neko družbo istomislečih ljudi, v kateri bo lahko rasel in razvijal svoje potenciale. Vsakdanji tek je za Petra postal nuja, ker je prav to za njegovo dušo odrešujoče. Ob njegovih resnično močnih življenjskih izkušnjah se lahko le razveselimo spoznanja, kako smo lahko srečni, da imamo drug drugega in vemo, da nikoli ne bomo ostali sami, sami predvsem v težkih trenutkih. Peter je dokaz, da se vse da, če se le hoče.

Prvi maraton je pretekel pred tremi leti v Trstu ter sebi in drugim dokazal, da je močan kot medved, tako na telesni kot na osebnostni ravni. Poleg druženja na treningih zelo dobro kuha in je tudi dober mož in oče. Vsakodnevni tek ga jekleni in mu daje moč, da ostaja zvest sam sebi in svojim obljubam. Na maratonih vedno požanje najbolj občudujoče aplavze. Mladim daje zgled z dejanji in ne z nasveti. Peter, ostani tako pozitiven še naprej.

Dve odmevni zmagi članske ekipe

V letu 2018 je članska ekipa RD Herz Šmartno odigrala že kar osem uradnih tekem. Tempo 1. LIGE NLB je naporen, saj se v sezoni odigra več tekem kot v nižjih ligah. Ekipa se bori na vsaki tekmi, kljub temu da je precej mlada in neizkušena pa je uspela doseči dve odmevni zmagi, ki sta še dolgo odmevali v slovenskem rokometnem prostoru.

Najodmevnejša je bila zmaga na tekmi, ki se je v Šmartnem odvijala 21. februarja. Gostje iz Kopra, na čelu s trenerjem Veselinom Vujovićem, so bili glede na lestvico nesporni favoriti. Bolje so začeli domači igralci Herz Šmartnega ter povedli s 3 : 1. Gostje so nato preko razpoloženega Janeza Gučka, ki je hitro dosegel tri zadetke, povedli s 3 : 5. Svojo dobro igro so še nadgrajevali ter povedli že s 6 : 11. Domača ekipa se ni dala ter se povsem približala pri rezultatu 11 : 12. Z dobro igro je nadaljevala tudi do konca polčasa, ki pa so ga gostje vseeno dobili za dva zadetka. Drugi polčas se je nadaljeval podobno, gostje so vse do 45. minute držali prednost dveh do treh zadetkov, ko so domači izenačili na 24 : 24. Po minuti odmora Veselina Vujovića so gostje še uspeli povedi ter vodili do rezultata 25 : 27, nato pa je domača ekipa naredila delni izid 3 : 0 in po dolgem času ponovno povedla. Igralo se je gol za gol, minute in sekunde pa so tekle. Pri gostih je nekaj upanja še vlil nezglašljivi Adam Bratkovič, ki je izenačil na 32 : 32. V zadnjem napadu domače ekipe, po zadnji minuti odmora, je bila celotna dvorana na nogah in bučno spodbujala domače. V samem zaključku tekme, nekaj sekund pred koncem, je tekmo odločil Tilen Strmljan, ki je postavil končni izid 33 : 32! Velika zmaga za RD Herz Šmartno!

Najboljši strellec domače ekipe, Tilen Strmljan, je po tekmi povedal: »Pričakovali smo težko tekmo, ker smo se zavedali, da so gostje iz Kopra velik favorit. V tekmo smo šli popolnoma neobremenjeni z enim ciljem, in sicer pokazati kar se da dobro predstavo. Tekmo smo odprli nekoliko slabše v nadaljevanju pa smo z dobro igro v obrambi in s smiselno igro v napadu ujeli priključek. V zaključku smo z zrelo igro in z nekaj športne sreče prišli do zaslužene zmage.«

V drugem krogu končnice (16. marca) smo v Šmartnem videli še drugo zmago letos. V Dvorani Pungrt, kjer sta se pomerila RD Herz Šmartno in RK Trimo Trebnje, so gledalci videli izjemno predstavo domačega moštva. Tekmeča sta bila enakovredna do sredine prvega polčasa, ko je bil izid izenačen pri 8 : 8. Potem pa so Šmarčani s kakovostno predstavo v obrambi in zadetki iz protinapadov

prišli do visoke prednosti in do polčasa vodili z 20 : 12. V drugem polčasu so igralci Trebnjega bolje odigrali v napadu, a so Šmarčani prednost uspešno ohranili in na koncu zaslužen zmagali s 37 : 34.

Trener domačih, Filip Gradišek, je bil po tekmi zadovoljen: »V prvem polčasu smo prikazali vrhunsko predstavo v obrambi in zaprli nasprotnika ter dosegli več golov iz protinapadov. Tako smo si priigrali prednost, ki smo jo lahko v drugem polčasu zadržali, tudi ko se je nasprotnik vrnil v igro. Za nas je to pomembna prva domača zmaga v končnici prvenstva, čaka nas pa še veliko dela.«

Tudi strellec osmih zadetkov, Matevž Kunst, je bil podobnega mnenja: »Odigrali smo eno boljših tekem v obrambi v prvem polčasu in trud je bil poplačan. Osvojili smo zelo pomembni točki za obstanek, saj smo zelo blizu Slovana in Dobove.«

Na ostalih šestih tekmah pa je šmarska ekipa žal doživela tudi šest porazov. Še najbližje presenečenju je bila na tekmi v Ormožu, kjer so domačini v končnici uspeli povedi in obdržati minimalno vodstvo. Najbolj boleč pa je bil poraz v Dobovi, kjer bi kakršnekoli točke veliko pomenile.

Vsi letošnji rezultati članske ekipe RD Herz Šmartno:

15. krog: RD Urbanscape Loka : RD Herz Šmartno 34 : 24 (19 : 10)

16. krog: RD Herz Šmartno : RD Riko Ribnica 31 : 36 (17 : 17)

17. krog: RD Herz Šmartno : RD Koper 2013 33 : 32 (15 : 17)

18. krog: RK Trimo Trebnje : RD Herz Šmartno 30 : 28 (16 : 15)

1. krog (končnica): RK Maribor Branik : RD Herz Šmartno 35 : 24 (17 : 12)

2. krog (končnica): RD Herz Šmartno : RK Trimo Trebnje 37 : 34 (20 : 12)

3. krog (končnica): MRD Dobova : RD Herz Šmartno 37 : 19 (20 : 10)

4. krog (končnica): RK Jeruzalem Ormož : RD Herz Šmartno 33 : 31 (19 : 15)

Člansko ekipo do konca sezone čaka še šest tekem, od tega bodo štiri odigrane v domači Dvorani Pungrt. Ekipa ima še vedno možnosti, da se obdrži med najboljšimi, vendar bo nujno potrebno zmagati skoraj vse tekme, kar pa je realno zelo težka naloga.

7. Zajčkov turnir v mini rokometu

Dne 24. 3. 2018 se je v Športni dvorani Radeče odvijal 7. Zajčkov turnir v mini rokometu. Udeležilo se ga je 33 ekip. Skupina dečkov je tekmovala v treh starostnih kategorijah, letnik 2007, 2008 in 2009, skupina deklic pa v dveh starostnih kategorijah, in sicer letnik 2007 in 2008. V starostni kategoriji 2007 je sodelovalo 7 ekip dečkov in 3 ekipe deklic; v starostni kategoriji 2008 je sodelovalo 11 ekip dečkov in 4 ekipe deklic, v starostni kategoriji 2009 je sodelovalo 8 ekip dečkov. Vsi udeleženi

ci turnirja – 264 otrok – so prejeli kolajne, vsaka ekipa in trener darilno vrečko sponzorjev turnirja, pokale pa prve tri uvrščene ekipe v posamezni kategoriji.

Iz našega društva so na turnirju sodelovale tri ekipe. Dve ekipi letnik 2008 in ena ekipa letnik 2009. Pri letniku 2008 je naša prva ekipa osvojila 2. mesto, druga ekipa pa 10. mesto. V NAJ PETERKO so bili izbrani: Žan Elsner (RD Herz Šmartno), Martin Mastnak (RK Sevnica), Nejc Kajtna (RK Radeče Papir Nova), Mihajlo Miljatović (RK Sevnica) ter Marko Lupše (RD Herz Šmartno). Med ekipami letnika 2009 je naša ekipa osvojila 1. mesto! V NAJ PETERKO so bili izbrani: Miha Zagorec (RK Jeruzalem Ormož), Tilen Kozlevčar (RD Herz Šmartno), Rožle Jurčec (RK Jeruzalem Ormož), Kolja Oliverović Femec (RD Herz Šmartno) ter Nace Koncilja (RD Rudar). Vsi igralci so se lahko pomerili v igri Najnatančnejši strellec – ZAJČKOV MET. Z enakim rezultatom – 12 točk – sta se na koncu medsebojno pomerila Jurij Celestina (RD Herz Šmartno) in Nik Meserko (RD Herz Šmartno). Bolj natančen je bil Nik, ki je za svoje najnatančnejše strele prejel priznanje Zajčkov met. Kot vsako leto je bil to lep dogodek za naše rokometarje oz. rokometarice in njihove starše ter tudi za našo trenerko Tanjo Oder in trenerja Filipa Gradiška. Vsem ekipam čestitamo za trud, borbenost, igro in pokazano znanje. Glede na videno se za prihodnost rokometarja v Šmartnem ni bati. Za igro in rokometno znanje čestitamo tudi našim prijateljem iz ŽRD Litija in ostalim udeležencem.

Na koncu pohvalimo še organizatorja turnirja RK Radeče, ki je z dobro uigrano ekipo skrbel, da je vse teklo kot po tekočem traku, prav tako pa sodnike, ki so kvalitetno in pravično odsodili turnir.

V imenu društva vas vabimo, da si ogledate tekme 1. LIGE NLB v domači Dvorani Pungrt ter tudi kakšno v gosteh. Hvala navijaški skupini KROKARJI, ki nas tudi v novi sezoni spremlja doma in na gostovanjih! Seveda vas vabimo tudi na tekme mlajših selekcij, ki so na sporedu skoraj vsak vikend. Vse bralce vabimo, da si ogledate našo internetno stran www.rdherzsmartno.si ter seveda naš Facebook profil www.facebook.com/Rokomet.Smartno, na katerih lahko spremljate veliko zanimivih novič, fotografij ipd.

RD Herz Šmartno

foto: Blaž Bratkovič

Polaganje pasov v Taekwondo klubu Šmartno - Litija

Avtorica članka: Eva Štangar

Kot vsak januar je bil tudi letošnji zaznamovan s polaganjem pasov. Polaganje pasov pomeni napredovanje v znanju taekwondoja in s tem nagrado za ves vložen trud v preteklih mesecih.

Taekwondo je borilna veščina, ki izvira iz Koreje. Je samoo- brambi namenjen neoborožen boj in v dobesednem pre- vodu pomeni: Tae – nožna tehnika, Kwon – ročna tehnika in Do – umetnost ali način življenja. Pri Taekwondoju je največji po- udarek na naravnem gibanju, s katerim obvladujemo telo. Uči nas potrpljenja, vztrajnosti, strpnosti in sproščenosti ter nam pomaga razumeti delovanje našega telesa. Je idealna oblika vadbe, ki zdru- žuje vse elemente za pravilen razvoj telesa, in je primerna oblika vadbe za vsa življenjska obdobja in različne telesne sposobnosti.

- Pasovi pri taekwondoju pomenijo nivo znanja in imajo tudi simbolni pomen. Ločijo se po barvah:
- Bel pas – pomeni nedolžnost, oseba, ki nima predhodnega znanja taekwondoja, korenine drevesa, kjer se vse začne.
- Rumen pas – predstavlja zemljo, iz katere drevo vzkljuje in se v njej zakorenini, ko učenec osvoji osnove taekwondoja.
- Zelen pas – označuje rast, učenec začne razvijati taekwondo sposobnosti in drevo zraste iz zemlje.
- Moder pas – pomeni barvo neba, proti kateremu drevo raste, ko znanje taekwondoja napreduje.

- Rdeč pas – označuje nevarnost, v prvi vrsti učenca opozarja na samokontrolo in nasprotnika na nevarnost.
- Črn pas – nasprotje bele, označuje hkrati duševno zrelost, sa- mokontrolo, nedovzetnost za strah in temo ter obvladovanje taekwondoja.

Tokrat je pri polaganju napredovalo na višjo stopnjo kar devetin- dvajset članov kluba. Precej je bilo začetnikov do rumenega pasu, najvišja stopnja napredovanja pa je bila rdeč pas. Kot dokaz, da je taekwondo primeren za vsa starostna obdobja, je tudi starost čla- nov, ki so polagali pas, saj se razteza čez pet desetletij. Vsi so poka- zali veliko znanja pri izvajanju ročnih in nožnih tehnik, pri udarcih in obrambah. Sledilo je izvajanje poomsae, ki so borbe proti nami- šljenemu nasprotniku. Vsem članom čestitamo za napredovanje in želimo uspešno delo še naprej.

V februarju pa se zopet prične intenzivnejše tekmovalno obdobje. Ena pomembnejših tekem je svetovni pokal Slovenia Open, na ka- terem se bo srečala vsa svetovna elita taekwondoja.

Uspešna otvoritev tekmovalne sezone za Taekwondo klub Šmartno - Litija

Avtorica članka: Eva Štangar

Mesec februar smo zaključili z najpomembnejšim tekmovalnim slovenski taekwondo, 10. Odprtim prvenstvom Slovenije, ki je potekalo med 24. in 25. februarjem v Mariboru. Ker je to tekmovalstvo za svetovni pokal in je torej namenjeno zbiranju točk na svetovni in olimpijski lestvici, je bila udeležba več kot veličastna. Tekmovalo je 1062 tekmovalcev s tako rekoč vse- ga sveta, v okviru slovenske reprezentance pa sta tekmovala tudi dva člana našega kluba, Pia Smrekar v mladinski konkurenci in Domen Pirc med člani.

P prvi dan tekmovalja je nastopil Do- men Pirc v kategoriji članov do 74 kg, v kateri je bilo 32 tekmovalcev. V prvi borbi je prepričljivo premagal tekmovalca iz Litve, v drugi borbi ravno tako pokazal premoč nad Poljakom, v tretji borbi pa klo- nil pred Hrvatom Markom Mutkom, ki je bil tudi prvi nosilec tekmovalja in je na kon- cu zasedel prvo mesto. Tako se je Domnu medalja sicer izmuznila, je pa kljub temu dosegel odlično peto mesto.

Drugi dan tekmovalja so se borili mladinci in med njimi tudi Pia Smrekar v kategoriji mladink do 63 kg, v kateri je bila konkuren- ca enaindvajsetih tekmovalk. V prvi borbi je bila Pia močnejša od tekmovalke iz Hrva-

ške, v drugi borbi pa je po napeti in precej izenačeni borbi izgubila proti Avstrijki za zgolj eno točko. Tako je žal zaključila s tek- movaljem na vseeno odličnem devetem mestu in z dodatno samozavestjo za nasle- dnja tekmovalja.

12. Taekwondo pokal Šmartno - Litija, ki je potekal 4. 3. 2018 v Šmartnem pri Litiji, je za tekmovalce domačega taekwondo kluba številnejše tekmovalje, saj se je bo- rilo kar 17 naših tekmovalcev. Tekmovalje ima poudarek na mlajših kategorijah, saj je namenjeno predvsem njim, pa vseeno tudi izkušenejšim borcem. Tekmovalje je bilo odlična priložnost, da taekwondo spo- zna širše občinstvo in sorodniki mladih ta-

ekwondoistov, ki se s tem športom šele spoznavajo, zato upamo, da se bo tradicija tekmovanja nadaljevala. Na tekmovanju so se poleg tekmovalcev v trenerski vlogi odlično odrezali tudi starejši člani kluba Polona Saje, Domen Pirc in Tadej Pirc.
Rezultati:

Tekmovalec/-ka	Kategorija	Mesto
PIA SMREKAR	mladinke do 63 kg	1
EDINA DURAKOVIČ	mlajše kadetkinje do 27 kg	1
MIHA GARANTINI	dečki do 30 kg	1
ALEKSANDRA ROZINA	mladinke do 68 kg	1
ŽANA VELAGIČ JEREB	mlajše kadetkinje nad 51 kg	1
LOVRO PERME	mladinci do 59 kg	2
LUKA LOKAR	kadeti B do 49 kg	2
NIKA BABIČ	deklice do 21 kg	2
KRISTJAN PONEBŠEK	člani do 68 kg	2
ANŽE PIRC	mlajši kadeti do 47 kg	3
VAL VERHOVNIK MAROVŠEK	mlajši kadeti do 30 kg	3
GAŠPER LOKAR	mlajši kadeti do 39 kg	3
MAJ VERHOVNIK MAROVŠEK	mladinci do 73 kg	3
JOŠT SMREKAR	mlajši kadeti do 33 kg	
DANIEL BABIČ	mlajši kadeti do 36 kg	
IRMAN DEDIČ	mlajši kadeti do 36 kg	
LUKA KOMLJANC	kadeti B do 41 kg	

Obvestilo lastnikom in lastnicam kmetijskih in gozdnih zemljišč na območju Lovske družine Šmartno pri Litiji

Avtor članka: LD Šmartno pri Litiji

PRIJAVA IN UVELJAVLJANJE ODŠKODNINE ZA ŠKODO DIVJADI NA KMETIJSKIH IN GOZDNIH ZEMLJIŠČIH

V skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o divjadi in lovstvu (UL RS, št. 16/2004 s spremembami) obveščamo vse lastnike in lastnice kmetijskih in gozdnih površin na območju LD Šmartno pri Litiji, da je potrebno vse morebitne odškodninske zahteve, nastale od divjadi na območju LD Šmartno pri Litiji, nasloviti na upravljavca lovišča – LD Šmartno pri Litiji.

Postopek prijave škode lovski družini:

- Oškodovanec mora škodo od lovne divjadi **pisno prijaviti lovski družini v treh dneh**, ko je škodo opazil, na naslov:
LOVSKA DUŽINA ŠMARTNO PRI LITIJ
Črni potok 9a
1275 Šmartno pri Litiji.
Priporočljiva je priporočena pošta in telefonsko obvestilo.
- V **osmih dneh od prijave škode** se morata oškodovanec in upravljavec sporazumeti o višini škode.
- Če do sporazuma ne pride, lahko

oškodovanec **pisno prijavi škodo »Komisiji za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah«**, ki je organizirana za posamezen LUO po upravnih enotah.

- Komisija mora škodo oceniti najpozneje v 15 dneh.
- Če tudi na podlagi ocene komisije o višini škode ne pride do sporazuma med upravljavcem in oškodovancem, lahko oškodovanec vložiti tožbo pri pristojnem sodišču najkasneje v roku treh let od nastanka škode.

Prijava mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- priimek in ime oškodovanca,
- naslov oškodovanca,
- številke parcel, kjer je bila ugotovljena škoda,
- vrsto divjadi, ki je povzročila škodo, in vrsto škode in
- telefonsko številko kontaktne osebe.

Ostale zahtevane podatke (MID, številka transakcijskega računa lastnika zemljišča, davčna številka) bomo potrebovali ob sestavi cenilnega zapisnika po ogledu škode s strani Komisije za oceno škode LD Šmartno pri Litiji.

Po možnosti škodo prijavite na obrazcu: **PRIJAVA ŠKODE OD DIVJADI**

Za vse dodatne informacije kličite: Andrej Poglajen (tel. št. 040 749 247) ali Stane Smrekar (tel. št. 041 683 612).

Opozorilo: Lastnik kmetijskega ali gozdnega zemljišča, ki mu je prostoživeča vrsta živali povzročila škodo, je upravičen do odškodnine le, če je na primeren način kot dober gospodar naredil vse, da bi svoje premoženje glede na objektivno možnost nastanka škode obvaroval pred nastankom škode. Pri zavarovanih vrstah živali mora upoštevati Pravilnik o primernih načinih varovanja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS 74/2005).

Županu in Občinskemu svetu Občine Šmartno pri Litiji

Gratkorn pri Gradcu, Avstrija, 14. marec 2018.

Drage dame in gospodje!

Moje ime je dr. Herwig Brandstetter, sem v devetdesetem letu življenja in sem obenem najstarejši živeči Valvasorjev potomec, nekakšna glava Resingove veje družine Valvasor, ki jo sestavlja 60 živečih potomcev.

Že nekaj let sem v stiku z Javnim zavodom Bogenšperk in njegovo izjemno direktorico Joži Vovk, ki je skupaj s sodelavci organizirala čudovito srečanje Valvasorjevih potomcev 1. in 2. julija 2017. Javni zavod Bogenšperk, ki je bil maja 2017 odlikovan s strani države Slovenije, je ogrožen. Žal mi je zaradi vsega, kar se sedaj dogaja na Bogenšperku. Kolikor mi je znano, se je stanje poslabšalo, prihodnost gradu je negotova in bojim se, da bo Bogenšperk prizadet kot slovenska kulturna institucija. Upam, da se zgodovina ne bo ponovila (Valvasor je tudi moral zapustiti Bogenšperk)!

Zato se obračam na vas in vas pozivam, da skupaj s prebivalci Šmartnega pri Litiji preprečite vsakršno škodo, ki bi lahko bila storjena prečudovitemu gradu Bogenšperk v Sloveniji! V zvezi s to zadevo bom pisal tudi ministru za kulturo v Sloveniji, Antonu Peršaku v Ljubljano.

S prijaznimi pozdravi in najboljšimi željami za uspešno delovanje vaš, kot vedno,

Dr. Herwig Brandstetter, v imenu Valvasorjevih potomcev.

*V uredništvo smo prejeli pismo v angleščini,
za potrebe objave pa je prevedeno v slovenščino.*

Odziv na »dopis«

Avtor članka: Peter Avbelj

Spodaj podpisani sem bil eden izmed »izbrancev«, ki smo sredi marca (14.) letos prejeli elektronsko sporočilo, pod katerim je podpisan gospod dr. Herwig Brandstetter, ki v dopisu navaja tudi daljno sorodstvo (potomstvo) s slavnim polihistorjem Valvasorjem. Glede na dejstvo, da je bilo med prejemniki sporočila tudi uredništvo Krajevnih novic, predvidevam, da bo objavljeno v tej številki glasila, kar je povod mojega zapisa. Ne morem se znebiti občutka, da gre za zelo premišljeno in skrbno načrtovano

(marketinško) potezo, saj sama vsebina (zelo jasna dikcija v njem) to nakazuje. Ker pa se v njem navaja tudi zelo črna prihodnost gradu Bogenšperk, ki je po mnenju zgoraj navedenega avtorja na poti uničenja, to terja vsaj kratek demanti. Javni zavod Bogenšperk je dejansko »postavljen« na novo in v razširjeni organizacijski shemi postopoma že izpolnjuje svoje poslanstvo, kar je dokazala tudi prireditev na praznični ponedeljek, 2. aprila. Drži tudi to, da novi zavod nadaljuje z delom na gradu Bogenšperk. In le-to ni v ničemer okrnjeno, glede na predviden scenarij dogodkov v letošnjem letu pa si upam trditi, da jih bo še nekaj več kot doslej; če pa bo grad v prihodnosti imel tudi vsebine iz lokalnega okolja, se mu zagotovo ne bo zgodil propad.

Še naprej bo (kot zadnjih petnajst let) njegov obstoj kljub vsem dosedanjim drznim načrtom zagotavljala lokalna skupnost – naša Občina, ki je zato najbolj poklicana, da postavlja in izvršuje njegovo vizijo. Vsak nov začetek pa prinese spremembe in marsikomu zamaje položaj, ki pa je javen, začasen in si ga ne smemo in ne moremo prisvojiti. Je pa dopis gospoda Brandstetterja dobro izhodišče, da se predstavi nov »delokrog« in poslanstvo zavoda, med drugim tudi zaradi odziva naših občanov na aprilsko prireditev, saj so (ste) z udeležbo pokazali, da si takšnega zavoda želite. Zatorej – v eni izmed naslednjih številK Krajevnih novic boste izvedeli več o načrtih, delu in poslanstvu »novega« zavoda.

GRAD BOGENŠPERK

Javni zavod Bogenšperk išče vestne, komunikativne, odgovorne osebe **za vodenje po muzejskih zbirkah na gradu Bogenšperk.**

Obvezno znanje tujih jezikov (ang., nem.)

Zainteresirane prosimo, da nam pišete, nas pokličete ali se oglasite v naši pisarni na Staretovev trgu 12, Šmartno pri Litiji.

info@bogensperk.si, tel. 01 8987 867

www.bogensperk.si

*Srce je onemoglo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

30. januarja 2018 se je v 88. letu starosti od nas poslovil dragi oče, dedek, pradedek, brat, stric in prijatelj

ANTON FORTUNA,

Komlanov Tone iz Liberge, nazadnje stanujoč v Zavrstniku 24, Šmartno pri Litiji.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, darovane sveče, cvetje in za vse lepe misli, ki ste nam jih v teh dneh namenili. Zahvala tudi zdravniku dr. Benedičiču, patronažni sestri Sandri, šmarskemu duhovniku g. Cirilu Oražmu, za lepo opravljen pogrebni obred pa zahvala župniku župnije Ljubljana Polje g. Janezu Bernotu ter pevcem kvarteta Spomin za poslovilne pesmi. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Pogrešamo te – vsi tvoji najdražji

*Tam kjer murke cveto,
tam kjer ptički pojo, v lepi Dragi,
tam kjer encijan plav
ves prešerno bahav nežno vabi.
V to dolino zeleno
me vleče tako kot v nobeno.
V njej avrikelj prijazno obdaja
pozdravlja me s srajčko rumeno.
(Avsenik)*

ZAHVALA

ob mnogo prerani izgubi našega dragega moža, očeta, dedka ...

ANTONA KRAFOGLA,

po domače Krafogelnovega Zvoneta, iz Spodnje Jablanice (8. 8. 1948–30. 1. 2018).

Iz vsega srca se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob žalostnih trenutkih stali ob strani in čutili z nami. Hvala za vsak stisk roke in tolažilne besede, prineseno cvetje in sveče ter darovane svete maše. Hvala vsem, ki ste nam nudili pomoč in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ste sodelovali pri žalni sveti maši, še posebej duhovniku g. Vinku Malovrhu za lepo opravljen obred in duhovniku g. Janezu Kvaterniku za tolažilne besede. Posebna zahvala gre gasilcem PGD Jablanica za ganljivo zadnje slovo, pevcem za lepo odpete pesmi, sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste z našim Zvonetom delili radost življenja, se veselili z njim, ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujejo: žena in otroci z družinami

*Čudno, kako prazen je svet,
ko umre en sam človek.
(Dante)*

ZAHVALA

Zapustila nas je mama, tašča, stara mama in prababica

FRANČIŠKA MEDVED,

po domače Jerančova, iz Spodnje Jablanice,
23. 7. 1928–24. 3. 2018.

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, darovane svete maše, prineseno cvetje in sveče. Hvala osebjem Doma Tisje za vso skrb in nego, g. župniku Kvaterniku za lepo opravljen obred, pevcem in pogrebni službi KSP Litija.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

V naših srcih bodo do vedno ostali tvoj nasmeš, trdna volja in optimizem.

ZAHVALA

ob prerani izgubi dragega moža, očeta in dedija

JANEZA HOSTNIKA

(28. 10. 1945–24. 2. 2018) iz Brezja (Črni Potok 9).

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sokrajanom in prijateljem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče, maše in darove. Hvala zdravstvenemu osebjem UKC za zdravljenje, nego in lajšanje bolečin v zadnjih dneh. Posebna zahvala g. župniku Janezu Kvaterniku za lepo opravljen obred, pevcem pod vodstvom g. Vidica za sočutno odpete pesmi, sosedu Gašperju za odigrano žalostinko, pogrebem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujejo: žena Majda, otroci Andrej, Jani in Mojca z družinami ter vnuki Domen, Erazem, Ajda in Eva

ZAHVALA

V 88. letu življenja nas je zapustila draga sestra, svakinja, teta in sestrična

MALČI TOMAŽIČ

z Bartlove ulice 5, Šmartno pri Litiji.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče in darovane svete maše. Hvala vsem sedanjim in nekdajšnjim šmarskim duhovnikom ter g. Janezu Juhantu za lepo opravljen obred ter sveto mašo. Hvala g. Lampretu za nagovor pri sveti maši. Hvala g. župniku za molitev v poslovilni vežici ter ge. Ivanki za molitev rožnega venca. Iskrena zahvala tudi šmarskim pevcem za pesem ob slovesu in pri sveti maši. Hvala tudi delavcem Komunalnega podjetja Litija.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, in tudi tistim, na katere smo morda pozabili.

Vsi njeni

Gradovi in dvorci v občini Šmartno pri Litiji

Avtor članka: dr. Jernej Kotar

Bližnja okolica Šmartnega pri Litiji je bila nekoč gosto posejana z grajskimi objekti. Nekateri med njimi so propadli že pred časom in danes o njih pričajo samo še skromni ostanki. Eden teh je tudi dvorec Selo oziroma Sela.

Selo (nem. Gschiess)

Na manjši vzpetini jugovzhodno od Šmartnega pri Litiji je bil najpozneje konec 16. stoletja zgrajen dvorec Selo oziroma Sela. Pozidali naj bi ga Wagni z Bogenšperka in je prvotno verjetno služil kot domovanje enemu od članov zelo številčne družine.

Prva znana lastnica dvorca je bila leta 1608 Poliksena Wagen, rojena Gall, žena Adama Wagna, lastnika gradov na Bogenšperku, Pogoniku in v Ponovičah. Pred letom 1637 je bilo gospostvo v posesti Janeza Adama Kirchbergerja, ki ga je tedaj prodal Janezu Mariji pl. Bosiu. Od njega ga je neznano kdaj kupil Janez Danijel pl. Wernegh in ga nedolgo zatem prodal nekemu Gotscheerju, verjetno Krištofu. Pred letom 1666 sta bila solastnika gospostva Andrej Ludvik Wissiackh in Jurij Jereb, ki sta ga v imenu svojih žena tedaj prodala ljubljanskemu trgovcu Zahariju Ehrenportu, ker sta mu soprogi dolgovali precejšnjo vsoto denarja. Kdaj in kako je dvorec pridobila

Marija Saloma baronica Valvasor, ni jasno. Poročena je bila z Volfom Albertom Schwabom pl. Lichtenbergom, čigar hči Suzana se je omožila z Andrejem Nikolajem pl. Schmuzenhausnom. Ta je leta 1732 gospostvo prodal dr. Pavlu Ignacu Rženu, ki pa ga ni dolgo obdržal, saj ga je od njega že štiri leta pozneje kupil zelo verjetno Jošt Viljem Schwab pl. Lichtenberg. Njegova vdova Marija Margareta je leta 1756 umrla na Selah, njen sin baron Leopold Livij pa je postal lastnik dvorca. Za njim je dedoval sin Franc Ksaver baron Lichtenberg-Janežič, ki je bil za lastnika priznan leta 1799. Po njegovi smrti je leta 1832 gospostvo pripadlo sinu Leopoldu, ta pa ga je 1846 prodal dr. Karlu Wurzbachu pl. Tannenbergu iz Preddvora. Kot njegov dedič ga je skupaj z Grobljami in Črnim Potokom podedoval sin Alfonz baron Wurzbach, ki je bil za lastnika priznan leta 1887. Podoba dvorca je poznana samo z Valvasorjevih upodobitev in franciscejskega katastra. Osrednji del stavbe je tvorilo enonadstropno renesančno monolitno poslopje, ki je bilo z ozkim traktom povezano s trinadstropnim stolpom. Ob objektu je bilo manjše obzidano dvorišče, obkroženo z gospodarskimi in drugimi objekti. Osrednje poslopje kaže na nastanek dvorca v drugi polovici 16. oziroma na začetku 17. stoletja, čeprav ne gre izključiti obstoja srednjeveškega dvora na tem mestu, a le-ta v znanih pisnih virih ni izpričan. V 18. stoletju so odstranili stolp in dvorišče ter postavili manjšo kapelo.

Dvorec je propadel konec 19. stoletja, nato pa so za njim hitro izginili vsi sledovi, saj je kamenje verjetno postalo gradbeni material za gradnjo hiš v Šmartnem in okolici. Danes o njem priča le še ostanek grajskega vodnjaka ter tu in tam še kakšen komaj viden ostanek temeljev. V bližini nekdanjega dvorca je zelo slabo opazen prostor nekdanjega parka, o katerem je še pred nekaj leti še pričala več sto let stara lipa.

